# ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

z 27. novembra 2007 *

V spojených veciach T-3/00 a T-337/04,

**Athanasios Pitsiorlas,** bydliskom v Solúne (Grécko), v zastúpení: D. Papafilippou, advokát,

žalobca,

proti

**Rade Európskej únie,** v zastúpení: pôvodne M. Bauer, S. Kyriakopoulou a D. Zachariou, neskôr M. Bauer a D. Zachariou, splnomocnení zástupcovia,

a

**Európskej centrálnej banke (ECB),** v zastúpení: vo veci T-3/00 pôvodne C. Zilioli, C. Kroppenstedt a P. Vospernik, neskôr C. Zilioli, C. Kroppenstedt, F. Athanasiou a S. Vuorensola, napokon C. Zilioli, C. Kroppenstedt

* Jazyk konania: gréčtina.

a F. Athanasiou, a vo veci T-337/04 C. Kroppenstedt, F. Athanasiou a P. Papapaschalis, splnomocnení zástupcovia,

žalovaným,

ktorých predmetom je na jednej strane žaloba o neplatnosť rozhodnutí Rady a Európskej centrálnej banky, ktoré zamietajú žiadosti o prístup žalobcu k dokumentom týkajúcim sa dohody Bazilej/Nyborg zo septembra 1987, a na druhej strane žaloba o náhradu škody,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (piata komora),

v zložení: predseda komory M. Vilaras, sudkyne E. Martins Ribeiro a K. Jürimäe,

tajomník: C. Kantza, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. marca 2007,

vyhlásil tento

## Rozsudok

### Právny rámec

1 Články 104 a 105 Zmluvy EHS pôvodne zneli takto:

„*Článok 104*

Každý členský štát vykonáva hospodársku politiku potrebnú na zabezpečenie rovnováhy svojej celkovej platobnej bilancie a udržiava dôveru vo vlastnú menu, počas zabezpečovania vysokej úrovne zamestnanosti a stabilnej úrovne cien.

*Článok 105*

1. Pre dosiahnutie cieľov stanovených v článku 104, členské štáty koordinujú svoje hospodárske politiky. Na tento účel budú spolupracovať medzi príslušnými odbormi štátnej správy a medzi svojimi centrálnymi bankami.

…

2. Na podporu koordinácie politík členských štátov v menovej oblasti v rozsahu potrebnom na fungovanie spoločného trhu sa týmto zriaďuje Menový výbor s poradnou funkciou. Má nasledujúce úlohy:

— sledovať menovú a finančnú situáciu členských štátov a spoločenstva, ako aj všeobecný platobný styk členských štátov a pravidelne o tom podávať správu Rade a Komisii,

— vydávať stanoviská na žiadosť Rady, Komisie alebo z vlastného podnetu a predkladať ich týmto orgánom.

Členské štáty a Komisia menujú do Menového výboru po dvoch členoch.“

2 Na základe už citovaného článku 105 ods. 2 a článku 153 Zmluvy EHS (neskôr článok 153 Zmluvy ES, teraz článok 209 ES), podľa ktorých Rada prijímala štatúty upravené Zmluvou EHS, Rada prijala rozhodnutím z 18. marca 1958 štatút menového výboru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 1958, 17, s. 390).

3 Dňa 8. mája 1964 Rada prijala rozhodnutie 64/300/EHS o spolupráci medzi centrálnymi bankami členských štátov Európskeho hospodárskeho spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 1964, 77, s. 1206). V súlade s článkom 1 tohto rozhodnutia na rozvoj spolupráce medzi centrálnymi bankami členských štátov sa zriaďuje výbor guvernérov centrálnych bánk členských štátov Európskeho hospodárskeho spoločenstva (ďalej len „výbor guvernérov"). Článok 2 tohto rozhodnutia najmä stanovuje, že členmi výboru guvernérov sú guvernéri centrálnych bánk členských štátov a že Komisia sa zásadne vyzýva, aby ju na schôdzach výboru guvernérov zastupoval jeden z jej členov. Nakoniec podľa článku 3 toho istého rozhodnutia výbor guvernérov má za úlohu predovšetkým viesť „porady o všeobecných zásadách a hlavnom smerovaní politiky centrálnych bánk najmä v oblasti úverov, menového trhu a trhu výmen [*neoficiálny preklad*]" a „výmeny informácií o hlavných opatreniach vzťahujúcich sa na právomoc centrálnych bánk a preskúmanie týchto opatrení [*neoficiálny preklad*]".

4 Dňa 3. apríla 1973 prijala Rada nariadenie (EHS) č. 907/73, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre menovú spoluprácu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 89, s. 2). Podľa článku 2 tohto nariadenia Európsky fond pre menovú spoluprácu (EFMS) v rámci svojej právomoci dbá na podporovanie „správneho fungovania progresívneho zužovania fluktuačných pásiem mien Spoločenstva medzi sebou [*neoficiálny preklad*]", „vstupu mien Spoločenstva na devízové trhy [*neoficiálny preklad*]" a „nariadení medzi centrálnymi bankami s cieľom zosúladenej politiky rezerv [*neoficiálny preklad*]".

5 Článok 1 prvý odsek štatútu EFMS, ktorý sa nachádza v prílohe k už citovanému nariadeniu, uvádza, že EFMS spravuje a riadi správna rada a že členovia tejto správnej rady sú členmi výboru guvernérov.

6 V júli 1988 Rada potvrdila cieľ vytvoriť v etapách hospodársku a menovú úniu (HMÚ).

7 Úlohy výboru guvernérov sa rozšírili rozhodnutím Rady 90/142/EHS z 12. marca 1990, ktorým sa mení rozhodnutie 64/300 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 78 s. 25). Uvádza sa v ňom, že výbor môže zaslať rôznym vládam a Rade stanoviská „o politikách spôsobilých zasiahnuť vnútornú a vonkajšiu menovú situáciu v Spoločenstve a osobitne fungovanie európskeho menového systému [*neoficiálny preklad*]“.

8 Prvá fáza uskutočnenia HMÚ sa oficiálne začala 1. júla 1990.

9 Z článku 109 e Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 116 ES) vyplýva, že druhá fáza uskutočnenia HMÚ sa začala 1. januára 1994.

10 Podľa článku 109 f ods. 1 prvého pododseku Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 117 ES) „na začiatku druhej etapy sa ustanoví Európsky menový inštitút (ďalej len „EMI“) a začne vykonávať svoju činnosť“. Podľa dnes už zrušeného štvrtého pododseku tohto ustanovenia „výbor guvernérov sa rozpustí na začiatku druhej etapy“.

11 Článok 1 ods. 3 protokolu o štatútoch Európskeho menového inštitútu (EMI) pripojeného k Zmluve o ES stanovuje, že „podľa článku 109 f Zmluvy [ES] Výbor guvernérov a [EFMS] sa rozpustí“ a že všetky aktíva a pasíva EFMS automaticky prejdú na EMI. Podľa článku 4 ods. 1 prvej zarážky tohto protokolu EMI „posilňuje spoluprácu medzi národnými centrálnymi bankami“ a podľa piatej zarážky toho istého ustanovenia EMI „preberá úlohy EFMS“.

12 Podľa článku 123 ods. 1 ES „ihneď po vymenovaní Výkonnej rady sa zriadia [Európsky systém centrálnych bánk] a [Európska centrálna banka]“ a „plný výkon ich právomocí sa začne od prvého dňa tretej etapy“.

13 Dňa 26. mája 1998 prijali hlavy štátov alebo predsedovia vlád členských štátov, ktoré pristúpili k jednotnej mene, na základe spoločnej dohody rozhodnutie 98/345/ES o vymenovaní prezidenta Európskej centrálnej banky, jeho viceprezidenta, ako aj ďalších členov jej výkonnej rady [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 154, s. 33). V dôsledku tohto rozhodnutia bol v súlade s článkom 123 ods. 1 ES stanovený 1. jún 1998 ako dátum zriadenia Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) a Európskej centrálnej banky (ECB).

14 Za týchto podmienok teda ECB nahradila EMI vzhľadom na prechod do tretej etapy HMÚ, ktorá sa začala 1. januára 1999.

15 Článok 114 ods. 2 ES stanovuje, že „na začiatku tretej etapy sa ustanoví Hospodársky a finančný výbor“ a že „menový výbor… sa rozpustí“.

16 V súlade s článkom 8 ES konajú ESCB a ECB v rámci právomocí, ktoré im zveruje Zmluva o ES a štatút ESCB a ECB (ďalej len „štatút ESCB“), ktoré sú k nej pripojené.

17 Z článku 105 ES vyplýva, že základné úlohy uskutočňované prostredníctvom ESCB sú definovať a uskutočňovať menovú politiku Spoločenstva, riadiť devízové operácie,

udržiavať a spravovať oficiálne devízové rezervy členských štátov a podporovať plynulé fungovanie platobných systémov s tým, že hlavným cieľom je udržanie cenovej stability. ECB vydáva nariadenia a prijíma rozhodnutia potrebné na plnenie úloh ESCB (článok 110 ES).

18 Článok 107 ES v odsekoch 1 a 3 stanovuje, že ESCB „sa skladá z ECB a národných centrálnych bánk“ a že ho „riadia orgány ECB s rozhodovacími právomocami, ktorými je Rada guvernérov a Výkonná rada“.

19 Článok 112 ES stanovuje:

„1. Rada guvernérov ECB sa skladá z členov Výkonnej rady ECB a guvernérov národných centrálnych bánk.

2. a) Výkonná rada sa skladá z prezidenta, viceprezidenta a štyroch ďalších členov.

…“

20 Článok 10 ods. 4 štatútu ESCB stanovuje, že rokovania na zasadnutiach rady guvernérov sú dôverné a rada môže rozhodnúť o zverejnení výsledku svojho rokovania.

21 V súlade s článkom 12 ods. 3 štatútu ESCB „Rada guvernérov ECB prijme rokovací poriadok, ktorý určí vnútornú organizáciu ECB a jej orgánov s rozhodovacími právomocami“. ECB prijala svoj rokovací poriadok 7. júla 1998 (Ú. v. ES L 338, s. 28), ktorý bol zmenený 22. apríla 1999 (Ú. v. ES L 125, s. 34) a 7. októbra 1999 (Ú. v. ES L 314, s. 32).

22 Článok 23 rokovacieho poriadku ECB, nazvaný „Dôvernosť a prístup k dokumentom a archívom ECB [*neoficiálny preklad*]“, znie vo svojom znení po zmene z 22. apríla 1999 a uplatniteľnom v čase rozhodujúcich okolností takto:

„23.1. Rokovania orgánov ECB s rozhodovacími právomocami a ktoréhokoľvek nimi zriadeného výboru alebo ktorejkoľvek nimi zriadenej skupiny sú dôverné, pokiaľ Rada guvernérov nepoverí prezidenta, aby zverejnil výsledky ich rokovaní.

23.2. Všetky dokumenty spísané ECB sú dôverné, pokiaľ Rada guvernérov nerozhodne inak. Prístup k dokumentom a archívom ECB a k dokumentom nachádzajúcim sa pôvodne v archívoch EMI sa riadi rozhodnutím [ECB] z 3. novembra 1998 o prístupe verejnosti k dokumentom a archívom [ECB] (ECB/1998/12).

23.3. Dokumenty uschované v archívoch [výboru guvernérov], EMI a ECB sú voľne prístupné po uplynutí tridsiatich rokov. V osobitných prípadoch môže Rada guvernérov skrátiť dĺžku tohto obdobia.“ [*neoficiálny preklad*]

## Skutkové okolnosti

23 Listom zo 6. apríla 1999, doručeným generálnemu sekretariátu Rady 9. apríla 1999, žalobca, ktorý bol v tom čase doktorandom práv na univerzite v Solúne (Grécko), žiadal podľa rozhodnutia Rady 93/731/ES z 20. decembra 1993 o prístupe verejnosti k dokumentom Rady [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 340, s. 43), zmeneného a doplneného rozhodnutím Rady 96/705/ES, ESUO, Euratom zo 6. decembra 1996 (Ú. v. ES L 325, s. 19), o prístup k dohode Bazilej/Nyborg o posilnení Európskeho menového systému (EMS), schválenej Radou ministrov hospodárstva a financií počas jej neformálneho stretnutia v Nyborgu (Dánsko) 12. septembra 1987.

24 Generálny sekretariát Rady mu vo svojom liste z 11. mája 1999, oznámenom žalobcovi 15. mája 1999, odpovedal takto:

„Generálny sekretariát pozorne preskúmal Vašu žiadosť, ale vzhľadom na to, že dokument nebol nájdený, sme dospeli k záveru, že s najväčšou pravdepodobnosťou ide o dokument ECB. Bude preto vhodné, aby ste sa obrátili priamo na ECB…“

25 Listom z 8. júna 1999, zapísaným do registra generálneho sekretariátu Rady 10. júna, žalobca predložil opakovanú žiadosť podľa článku 7 ods. 1 rozhodnutia 93/731.

26 Listom z 28. júna 1999, zaslaným sekcii ECB poverenej vzťahmi s verejnosťou, žalobca žiadal podľa rozhodnutia ECB 1999/284/ES z 3. novembra 1998 o prístupe verejnosti

k dokumentom a archívom ECB [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 110, s. 30) o prístup k dokumentu týkajúcemu sa dohody Bazilej/Nyborg.

27 Listom z 5. júla 1999 generálny sekretariát Rady informoval žalobcu, že z dôvodu nemožnosti prijať rozhodnutie v lehote jedného mesiaca stanovenej v článku 7 ods. 3 rozhodnutia 93/731 sa rozhodlo o predĺžení tejto lehoty podľa odseku 5 tohto článku.

28 Listom zo 6. júla 1999, doručeným 12. júla, riaditeľ ECB poverený vzťahmi s verejnosťou zaslal žalobcovi tlačové komuniké výboru guvernérov a EFMS s dátumom 18. septembra 1987, ktoré opisuje opatrenia prijaté na účely posilnenia mechanizmov fungovania EMS. Tento list vysvetľoval, že dokumenty pochádzajúce z výboru guvernérov nepatria do pôsobnosti rozhodnutia 1999/284, ale do pôsobnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, ktorý najmä stanovoval, že dokumenty výboru guvernérov sú voľne prístupné po uplynutí lehoty 30 rokov.

29 Dňa 27. júla 1999 žalobca napísal ECB s cieľom domáhať sa preskúmania jeho žiadosti na základe článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, ktorý v niektorých osobitných prípadoch oprávňuje radu guvernérov skrátiť obdobie dôvernosti 30 rokov. Žalobca doplnil, že predmet jeho výskumov mohol úplne patriť medzi „osobitné prípady“, na ktoré odkazuje už citovaný článok.

30 V liste z 2. augusta 1999, oznámenom žalobcovi 8. augusta, generálny sekretariát Rady oznámil žalobcovi rozhodnutie Rady z 30. júla 1999 obsahujúce odpoveď

na jeho opakovanú žiadosť založenú na rozhodnutí 93/731 (ďalej len „rozhodnutie Rady“). Toto rozhodnutie znelo takto:

„Odpoveď schválená Radou 30. júla 1999 na opakovanú žiadosť pána Pitsiorlasa (1/99), ktorá bola predložená Rade listom z 8. júna 1999, zapísanú do registra generálneho sekretariátu Rady 10. júna 1999 podľa článku 7 ods. 1 rozhodnutia Rady 93/731/ES…, aby mu bol povolený prístup k dokumentu:

dohoda Bazilej/Nyborg (september 1987).

Po dôkladnom preskúmaní sme dospeli k záveru, že dokument uvedený vo Vašej žiadosti sa týka ‚správy‘ výboru guvernérov o posilnení EMS, ktorá bola uverejnená výborom guvernérov… v Nyborgu 8. septembra 1987.

Pravidlá týkajúce sa administratívneho fungovania EMS nikdy neboli súčasťou práva Spoločenstva; v dôsledku toho Rada nikdy neprijala rozhodnutie v tejto súvislosti.

Vzhľadom na to, že, ako v predmetnej veci, požadovaný dokument bol vydaný guvernérmi centrálnych bánk, vyzývame Vás, aby ste sa obrátili so svojou žiadosťou priamo na guvernérov centrálnych bánk alebo na ECB… podľa článku 2 ods. 2 rozhodnutia.“

31 Dňa 8. novembra 1999 riaditeľ ECB poverený vzťahmi s verejnosťou zaslal žalobcovi list, ktorý mu bol doručený 13. novembra 1999 a znel takto:

„Ďakujeme Vám za list, ktorým ste žiadali o prístup k dohode ‚Bazilej/Nyborg' zo septembra 1987. Prijmite naše ospravedlnenie za omeškanie našej odpovede z dôvodu, že Vaša žiadosť nám bola doručená počas letného obdobia, v priebehu ktorého sú stretnutia rady guvernérov prerušené.

Pokiaľ ide o Vaše želanie, rada guvernérov ECB preskúmala Vašu osobitnú žiadosť o prístup k archívom výboru guvernérov pozornejšie. Prihliadla na skutočnosť, že dohoda Bazilej/Nyborg nie je jednotný dokument v pravom zmysle slova, spísaný vo forme dohody medzi stranami, ale existuje iba vo forme správ a zápisníc, ktorých autorom je výbor guvernérov a menový výbor. Rada guvernérov tiež zistila, že veľmi podrobné tlačové komuniké k tomuto predmetu bolo zverejnené 18. septembra 1987 a že toto komuniké Vám bolo zaslané v prílohe k listu zo 6. júla 1999. Toto komuniké veľmi podrobne vysvetľuje všetky body dohody medzi guvernérmi centrálnych bánk. Uskutočnené zmeny týkajúce sa dohody o EMS z 13. marca 1979 (pozri posledný odsek tlačového komuniké) boli vykonané inštrukciou z 10. novembra 1987, ktorej kópia je pripojená k tomuto listu.

Na základe týchto zistení rada guvernérov rozhodla o nesprístupnení archívov výboru guvernérov.

Vzhľadom na to, že už máte k dispozícii všetky podstatné informácie o dohode ‚Bazilej/Nyborg', som presvedčený, že Vaša výskumná práca sa bude môcť ďalej rozvíjať a bude plodná."

**Konanie a návrhy účastníkov konania**

32 Žalobca podal do kancelárie Súdu prvého stupňa 20. januára 2000 (vec T-3/00) žalobu o neplatnosť na jednej strane proti rozhodnutiu Rady a na druhej strane proti listom ECB zo 6. júla a z 8. novembra 1999.

33 Listom z 10. januára 2000 žalobca žiadal o poskytnutie pomoci súvisiacej s trovami konania. Táto žiadosť bola zamietnutá uznesením predsedu prvej komory Súdu prvého stupňa z 8. mája 2000.

34 Samostatným podaním zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa 11. apríla 2000 Rada vzniesla námietku neprípustnosti na základe článku 114 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, ku ktorej žalobca podal svoje pripomienky 29. júna 2000.

35 Uznesením prvej komory zo 14. februára 2001 bola predmetná žaloba zamietnutá ako neprípustná v časti, v ktorej smerovala proti rozhodnutiu Rady, a žalobcovi bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania.

36 Žalobca podal do kancelárie Súdneho dvora 7. mája 2001 podľa článku 49 Štatútu Súdneho dvora odvolanie proti uzneseniu zo 14. februára 2001 (vec C-193/01 P).

37 Uznesením zo 17. apríla 2002 predseda štvrtej komory Súdu prvého stupňa rozhodol o prerušení konania do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora.

38 Rozsudkom z 15. mája 2003, Pitsiorlas/Rada a ECB (C-193/01 P, Zb. s. I-4837, ďalej len „rozsudok Pitsiorlas“), Súdny dvor zrušil uznesenie Súdu prvého stupňa v časti, v ktorej vyhlásil žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu Rady za neprípustnú, zamietol námietku neprípustnosti vznesenú Radou v rámci predmetnej žaloby a vrátil vec Súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie o trovách konania.

39 V súlade s článkom 119 ods. 2 rokovacieho poriadku sa v písomnej časti konania pred Súdom prvého stupňa ďalej pokračovalo od štádia, v ktorom sa toto konanie nachádzalo.

40 Žalobca podal do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. júla 2004 (vec T-337/04) žalobu o náhradu škody proti rozhodnutiu Rady a ECB.

41 Keďže zloženie komôr Súdu prvého stupňa sa od 13. septembra 2004 zmenilo, sudca spravodajca bol pridelený ako predseda do piatej komory, ktorej bola v dôsledku toho predmetná vec pridelená.

42 Uznesením predsedu piatej komory Súdu prvého stupňa z 26. apríla 2005 boli veci T-3/00 a T-337/04 podľa článku 50 rokovacieho poriadku spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku.

43 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania v oboch veciach a podľa opatrení na zabezpečenie priebehu konania o položení niektorých otázok žalovaným a vyzval ich predložiť niektoré dokumenty.

44 Listami doručenými kancelárii 15. a 16. marca 2007 ECB a Rada odpovedali na tieto otázky a predložili požadované dokumenty.

45 Listami doručenými kancelárii 16. a 21. marca 2007 žalobca predložil do spisu nové listy týkajúce sa jeho daňovej situácie, ako aj pripomienky k zneniu správy pre pojednávanie.

46 Žalobca nebol prítomný na pojednávaní 29. marca 2007 a vypočuté boli iba prednesy žalovaných a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil.

A — *Návrhy vo veci T-3/00*

47 Vo svojej žalobe žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— vyhlásil žalobu za prípustnú,

— zrušil rozhodnutie Rady,

— zrušil listy ECB zo 6. júla a z 8. novembra 1999,

— nariadil dôkazné prostriedky potrebné na objasnenie podmienok, za ktorých boli prijaté rozhodnutia Rady a ECB,

— zaviazal Radu a ECB na náhradu trov konania.

48 Vo svojej replike žalobca okrem iného navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— prijal dôkazné prostriedky potrebné na určenie, kedy, za akých podmienok a v rámci akého právneho vzťahu, prípadne zmluvného, ECB nadobudla správu menového výboru nazvanú „Posilnenie EMS — Správa predsedu menového výboru na neformálnom stretnutí ministrov financií“ z 12. septembra 1987, ktorá sa nachádza v archívoch výboru guvernérov,

— uložil ECB povinnosť pripojiť do spisu zápisnice zo stretnutia rady guvernérov z 21. októbra 1999 alebo z akéhokoľvek iného dňa, aby bolo možné zistiť, ako bola spracovaná jeho žiadosť, a podmienky, za ktorých bol prijatý list ECB z 8. novembra 1999,

— žiadal od ECB poskytnutie štatistických údajov týkajúcich sa prístupu k jej dokumentom v priebehu obdobia od 1. júna 1998 do 31. mája 2000,

— zaviazal Radu na náhradu trov konania v oboch stupňoch (vrátane veci C-193/01 P).

49 Rada navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobcu na náhradu všetkých trov konania vrátane trov uvedených vo veci C-193/01 P.

50 ECB navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu ako neprípustnú a subsidiárne ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

B — *Návrhy vo veci T-337/04*

51 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— uložil žalovaným povinnosť zaplatiť mu solidárne a vo všetkých veciach po prvé z dôvodu majetkovej ujmy sumu vyplývajúcu z výpočtu odmeny za prácu v ECB zodpovedajúcej jeho postaveniu na obdobie začínajúce sa od apríla 2001

a končiace sa tri mesiace po rozsudku, ktorý má vydať Súd prvého stupňa, s výhradou, že ten bude výhodnejší, keďže sa vykoná odpočet z príjmov prijatých v postavení advokáta počas rovnakého obdobia, a po druhé z dôvodu morálnej ujmy sumu 90 000 eur s úrokmi v zákonnej výške od doručenia žaloby,

— zaviazal žalované na náhradu trov konania a náhradu „mimosúdnych trov“.

52 Rada navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

53 ECB navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu a všetky nároky, ktoré sú v nej uvedené, pre nedôvodnosť,

— zaviazal žalobcu na náhradu všetkých trov konania.

**O návrhu na zrušenie**

A — *O prípustnosti*

54 ECB namieta viaceré námietky neprípustnosti žaloby o neplatnosť v časti, v ktorej táto žaloba smeruje proti listom zo 6. júla a z 8. novembra 1999.

1. *O existencii napadnuteľných aktov*

55 ECB v prvom rade tvrdí, že list, ktorý zaslala žalobcovi 6. júla 1999, vôbec nemá charakter rozhodnutia.

56 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 35 ods. 1 štatútu ESCB súdy Spoločenstva môžu rozhodovať o aktoch a zanedbaniach ECB alebo podávať ich výklad v prípadoch a za podmienok stanovených Zmluvou o ES s výhradou osobitného režimu upraveného pre spory medzi ECB a jej zamestnancami v článku 36 ods. 2 štatútu ESCB. Keďže predmetná žaloba o neplatnosť sa netýka sporu medzi ECB a jej zamestnancami, jej prípustnosť sa musí preskúmať vzhľadom na podmienky stanovené článkom 230 ES, na ktorý odkazuje článok 35 ods. 1 štatútu ESCB (uznesenie Súdu prvého stupňa z 18. apríla 2002, IPSO a USE/ECB, T-238/00, Zb. s. II-2237, bod 43).

57 Podľa článku 230 štvrtého odseku ES každá fyzická alebo právnická osoba môže za podmienok uvedených v troch prvých odsekoch toho istého článku podať žalobu

„proti rozhodnutiu, ktoré je jej určené, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa jej priamo a osobne týka, hoci je vydané formou nariadenia alebo rozhodnutia určeného inej osobe“.

58 Podľa judikatúry na to, aby list mohol byť považovaný za rozhodnutie v zmysle článku 230 ES, otvárajúc tak možnosť podať žalobu o neplatnosť, nestačí, aby bol zaslaný inštitúciou Spoločenstva jeho adresátovi ako odpoveď na ním podanú žiadosť (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. októbra 1993, Zunis Holding a i./Komisia, T-83/92, Zb. s. II-1169, bod 30 a tam citovanú judikatúru). Akty alebo rozhodnutia, ktoré môžu byť predmetom žalôb o neplatnosť v zmysle článku 230 ES, sú opatrenia, ktoré smerujú k vyvolaniu právne záväzných účinkov, ktorými sú dotknuté záujmy žalobcu, pričom podstatným spôsobom menia jeho právne postavenie (rozsudok Súdneho dvora z 31. marca 1998, Francúzsko a i./Komisia, C-68/94 a C-30/95, Zb. s. I-1375, bod 62, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. marca 2000, Coca-Cola/Komisia, T-125/97 a T-127/97, Zb. s. II-1733, bod 77).

59 V predmetnej veci je predovšetkým nepochybné, že po prevzatí žiadosti o prístup žalobcu k dohode Bazilej/Nyborg založenej na rozhodnutí 1999/284 ECB listom zo 6. júla 1999 oznámila dotknutej osobe, že dokumenty pochádzajúce z výboru guvernérov nepatria do pôsobnosti rozhodnutia 1999/284, ale do pôsobnosti článku 23 ods. 3 jej rokovacieho poriadku, ktorý najmä stanovuje, že dokumenty výboru guvernérov sú voľne dostupné po uplynutí lehoty 30 rokov.

60 Zdá sa preto, že vo svojom liste zo 6. júla 1999 sa ECB obmedzila na spresnenie právnej úpravy uplatniteľnej na žiadosť o oznámenie dokumentov predloženú žalobcom, ktorý sa okrem iného riadil informáciami ECB, keď sa na ňu obrátil s novou žiadosťou o prístup, založenou na článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku tohto orgánu.

61 Ako priznáva samotný žalobca, list zo 6. júla 1999 má čisto informatívnu povahu a nepredstavuje akt, proti ktorému je prípustná žaloba v zmysle článku 230 ES. V dôsledku toho žaloba musí byť zamietnutá ako neprípustná v časti, v ktorej sa týka zrušenia tohto listu.

62 ECB v druhom rade uvádza, že predmetom listu z 8. novembra 1999, rovnako uvedeného žalobcom v jeho návrhoch, bolo jeho informovanie o rozhodnutí rady guvernérov z 21. októbra 1999 neumožniť mu prístup k archívom výboru guvernérov.

63 Súd prvého stupňa uvádza, že list z 8. novembra 1999 je jediný dokument prijatý žalobcom, ktorý obsahuje odpoveď na jeho žiadosť založenú na článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, a že ak sa tento list zmieňuje o skutočnosti, že „rada guvernérov rozhodla“ neumožniť prístup žalobcovi k archívom výboru guvernérov, nijako neodkazuje na presný dátum prijatia tohto rozhodnutia, keďže rozhodnutie z 21. októbra 1999 bolo predložené ECB v jej vyjadrení k žalobe.

64 V odpovedi na žiadosť Súdu prvého stupňa ECB predložila rôzne dokumenty preukazujúce existenciu uvedeného rozhodnutia a najmä výňatok zo zápisnice z 29. stretnutia rady guvernérov konaného 21. októbra 1999.

65 Treba preto konštatovať, že rozhodnutie rady guvernérov z 21. októbra 1999 týkajúce sa odmietnutia žiadosti o prístup žalobcu bolo voči žalobcovi materiálne formalizované iba aktom oznámenia, ktorého bolo predmetom, a treba teda vykladať návrhy žalobcu v tom zmysle, že smerujú k zrušeniu tohto rozhodnutia, tak ako s ním bol oboznámený 8. novembra 1999.

66 Je tiež opodstatnené poznamenať, že po tom, čo ECB dospela k záveru o neprípustnosti žaloby z dôvodu, že rozhodnutie rady guvernérov z 21. októbra 1999 predstavuje všeobecne platný akt, proti ktorému žalobca nemal aktívnu legitimáciu, na pojednávaní pripustila individuálny charakter dotknutého opatrenia a upustila od predmetnej námietky neprípustnosti, čo sa zaznamenalo v zápisnici z pojednávania.

67 Keďže námietka neprípustnosti vychádzajúca z nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu predstavuje dôvod kogentnej povahy, ktorý môže a tiež musí preskúmať *ex offo* sudca Spoločenstva (rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-298/00 P, Zb. s. I-4087, bod 35), Súd prvého stupňa pripomína, že podľa článku 12 ods. 3 štatútu ESCB rada guvernérov ECB prijala 7. júla 1998 rokovací poriadok na zabezpečenie vnútorného fungovania ECB v záujme správneho úradného postupu, ktorý obsahuje článok 23, nazvaný v jeho verzii po zmene rokovacieho poriadku z 22. apríla 1999 „Dôvernosť a prístup k dokumentom a archívom ECB“.

68 Je nepochybné, že toto ustanovenie, ktoré je uvedené všeobecne, sa uplatňuje na situácie určené objektívne a má právne účinky vo vzťahu ku kategóriám osôb predpokladaným všeobecne a abstraktne a je všeobecne záväzné.

69 Treba zdôrazniť, že žalobca nežiadal a nebola mu zamietnutá zmena ani zrušenie článku 23 rokovacieho poriadku ECB, ale žiadal iba uplatnenie tohto článku a konkrétnejšie jeho odseku 3. Za týchto podmienok judikatúra, podľa ktorej odmietnutie vykonať zrušenie alebo zmenu aktu inštitúciou Spoločenstva by mohlo samo osebe predstavovať akt, ktorého zákonnosť je možné preskúmať podľa článku 230 ES len vtedy, ak by akt, ktorý inštitúcia Spoločenstva odmieta zrušiť alebo zmeniť, mohol sám byť napadnutý podľa tohto ustanovenia (pozri rozsudok Zunis Holding a i./Komisia, už citovaný v bode 58 vyššie, bod 31 a tam citovanú judikatúru), nie je v predmetnej veci uplatniteľná.

70 V rozpore s pôvodnými tvrdeniami ECB sa nemožno domnievať, že jediným predmetom článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB je umožnenie rade guvernérov skrátiť obdobie dôvernosti iba na základe obsahu dotknutého dokumentu alebo dokumentov a prijať tak akt, ktorý má účinky *erga omnes*.

71 Je nepochybne predstaviteľné, že rada guvernérov môže zo svojho vlastného podnetu na základe už citovaného ustanovenia skrátiť lehotu dôvernosti 30 rokov pre niektoré dokumenty alebo kategóriu dokumentov a umožniť tak k nim prístup každej dotknutej osobe.

72 Nič to nemení na skutočnosti, že článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB má takisto za cieľ udeliť verejnosti právo podať žiadosť o skrátenie lehoty dôvernosti, keďže možno pripomenúť, že nič nebráni tomu, aby právna úprava týkajúca sa vnútornej organizácie prác inštitúcie mala právne účinky voči tretím osobám (rozsudok Súdneho dvora z 30. apríla 1996, Holandsko/Rada, C-58/94, Zb. s. I-2169, bod 38). Podľa článku 23 ods. 3 tretej vety rokovacieho poriadku ECB, ktorý sa uplatňuje všeobecne, každý môže žiadať o prístup k akémukoľvek z dokumentov archivovaných v archíve výboru guvernérov aj pred uplynutím obdobia 30 rokov.

73 Všeobecné znenie článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB umožňuje dospieť k záveru, že skutočnosť, že akt prijatý radou guvernérov na tomto základe môže mať v danom prípade všeobecný charakter, nevylučuje, že tento akt môže predstavovať individuálne opatrenie za predpokladu, že ide o negatívny akt prijatý v dôsledku obrátenia sa jednotlivca na ECB po prihliadnutí na jeho situáciu a údajné individuálne záujmy, neskôr oznámený priamo dotknutej osobe.

74 Je nutné konštatovať, že tento posledný predpoklad presne zodpovedá okolnostiam predmetnej veci, tak ako vyplývajú zo spisu predloženého Súdu prvého stupňa.

75 Je nepochybné, že žalobca sa listom z 27. júla 1999 obrátil na ECB so žiadosťou o skrátenie obdobia dôvernosti založeného na článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku, aby sa mohol oboznámiť s dokumentmi týkajúcimi sa dohody Bazilej/Nyborg, a to poukázaním na ich dôležitosť pre potreby jeho doktorandskej práce.

76 Táto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu uvedeného v liste z 8. novembra 1999, že žalobcovi už boli oznámené dva relevantné dokumenty, a vzhľadom na to, že disponuje všetkými podstatnými informáciami o dohode Bazilej/Nyborg, jeho výskumné práce môžu plodne pokračovať.

77 Nakoniec žalobca je jediný adresát rozhodnutia rady guvernérov, ktoré mu bolo oznámené listom z 8. novembra 1999.

78 Za týchto okolností sa treba domnievať, že akt prijatý radou guvernérov 21. októbra 1999, oznámený listom z 8. novembra 1999 (ďalej len „rozhodnutie ECB“), predstavuje individuálne rozhodnutie, proti ktorému môže žalobca podať žalobu o neplatnosť.

2. *O údajne oneskorenom charaktere žaloby o neplatnosť*

79 ECB tvrdí, že prvý dokument predložený kancelárii Súdu prvého stupňa žalobcom 4. januára 2000 obsahuje súčasne žiadosť o pomoc súvisiacu s trovami konania a podanie žaloby podľa článku 230 ES a je podpísaný samotným žalobcom, a nie iným advokátom, čo je v rozpore s článkom 43 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa a s článkom 17 tretím odsekom Štatútu Súdneho dvora, tak ako sú vykladané Súdnym dvorom (uznesenie Súdneho dvora z 5 decembra 1996, Lopes/Súdny dvor, C-174/96 P, Zb. s. I-6401). Druhý dokument, predložený „7. februára 2000", ktorý je riadne podpísaný iným advokátom žalobcu, nemôže podľa ECB napraviť so spätnou účinnosťou pôvodný procesný nedostatok, pretože lehota dvoch mesiacov, v ktorej musela byť žaloba podaná, uplynula 13. januára 2000.

80 V tejto súvislosti si treba všimnúť, že návrh na začatie konania zapísaný do registra Súdu prvého stupňa 20. januára 2000 je podpísaný advokátom splnomocneným žalobcom, a preto je v súlade s požiadavkami článku 17 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora a článku 43 ods. 1 prvého pododseku Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, uplatniteľnými v tom čase.

81 Za týchto podmienok zostáva preskúmať, či bola žaloba podaná v lehote dvoch mesiacov stanovenej v článku 230 ES, predĺženej o desaťdňovú lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť, ktorá sa uplatní na účastníkov konania majúcich ich zvyčajné bydlisko v Grécku, v súlade s vtedy platným rozhodnutím Súdneho dvora pred zmenou Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, ktorá nadobudla účinnosť 1. februára 2001.

82 V predmetnej veci sa žalobca 13. novembra 1999 dozvedel o liste ECB z 8. novembra 1999, ktorý ho informoval o zamietnutí jeho žiadosti radou guvernérov. Lehota na

podanie žaloby uplynula teda 23. januára 2000, s prihliadnutím na desaťdňovú lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť, ktorú ECB obišla vo svojej argumentácii. Keďže žalobca podal svoju žalobu 20. januára 2000, a nie 7. februára 2000, ako nesprávne uviedla ECB vo svojom vyjadrení k žalobe, námietka neprípustnosti vychádzajúca z oneskoreného charakteru žaloby nie je dôvodná.

3. *O údajnom zneužití žaloby*

83 ECB uvádza, že žaloba je „bezpredmetná“ a predstavuje zneužitie opravného prostriedku, keďže v podstate uspokojila žiadosť žalobcu.

84 Tejto argumentácii nemôže Súd prvého stupňa vyhovieť.

85 Predovšetkým treba pripomenúť, že podľa ECB dohoda Bazilej/Nyborg nepredstavuje jednotný dokument, ale tvorí ju súbor dokumentov vo forme správ a zápisníc zo stretnutí výboru guvernérov a menového výboru. ECB tak spresnila, že dohoda Bazilej/Nyborg sa skladala zo „správy výboru guvernérov o posilnení EMS“ a zo správy menového výboru nazvanej „Posilnenie EMS — Správa predsedu menového výboru na neformálnom stretnutí ministrov financií, Nyborg 12. september 1987“.

86 Ďalej treba uviesť, že sa zdá prinajmenšom paradoxné tvrdiť, ako to robí ECB, že žalobca dostal dva dokumenty, iné ako tie, ktoré sú označené vyššie, obsahujúce informácie, ktoré „predstavujú celú dohodu Bazilej/Nyborg“, pričom mu bol odmietnutý prístup k tejto dohode z dôvodu uvedeného v jej vyjadreniach, že jej obsah je dôverný.

87 ECB dopĺňa, že „správa výboru guvernérov o posilnení EMS nedopĺňala žiadnu novú a relevantnú informáciu“, čím mlčala o vyššie uvedenej správe menového výboru.

88 V skutočnosti stačí konštatovať, že rada guvernérov zamietla skrátiť obdobie dôvernosti 30 rokov a tak umožniť prístup k dokumentom predstavujúcim dohodu Bazilej/Nyborg, ktorá je predmetom žiadosti žalobcu. Za týchto okolností sa nemožno domnievať, že žiadosť žalobcu bola vybavená, a jeho žaloba je preto bezpredmetná.

89 Okrem toho treba pripomenúť, že osoba, ktorej bol zamietnutý prístup k dokumentu alebo časti dokumentu, má už len z tohto jediného dôvodu záujem o zrušenie rozhodnutia o zamietnutí (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. júna 1998, Svenska Journalistförbundet/Rada, T-174/95, Zb. s. II-2289, bod 67).

90 Pokiaľ ide nakoniec o údajné zneužitie žaloby žalobcom, táto úvaha je úplne irelevantná v rámci preskúmania prípustnosti žaloby a patrí do rámca rozhodovania o trovách konania.

4. *O údajnom nedostatku právomoci ECB umožniť prístup k správe menového výboru*

91 ECB tvrdí, že nie je adekvátnym adresátom žiadosti o prístup k správe menového výboru, keďže nie je autorkou ani uschovávateľkou dokumentov menového výboru.

92 Stačí konštatovať, že tento dôvod je irelevantný v rámci preskúmania prípustnosti žaloby. Úvahy ECB o uplatniteľnosti pravidla autora v predmetnej veci sa týkajú posúdenia vo veci samej.

93 Nakoniec treba uviesť, že ECB na pojednávaní potvrdila, že naozaj mala k dispozícii správu menového výboru a že rozhodnutie rady guvernérov z 21. októbra 1999 o zamietnutí žiadosti o prístup žalobcu k dohode Bazilej/Nyborg založenej na článku 23 ods. 3 jej rokovacieho poriadku sa týkalo všetkých dokumentov tvoriacich túto dohodu vrátane správy menového výboru, čo sa zaznamenalo v zápisnici z pojednávania.

94 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že námietka neprípustnosti vychádzajúca z údajného nedostatku právomoci ECB na umožnenie prístupu k správe menového výboru musí byť zamietnutá.

B — *O veci samej*

1. *O návrhu na zrušenie rozhodnutia Rady*

a) Tvrdenia účastníkov konania

95 Na podporu svojho návrhu žalobca uvádza tri žalobné dôvody založené na porušení po prvé zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery, po druhé povinnosti odôvodnenia a po tretie „základnej zásady práva Spoločenstva o prístupe občanov k dokumentom“ a článku 1 rozhodnutia 93/731.

96 Žalobca v prvom rade tvrdí, že zásady správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery nemôžu znamenať ani tolerovať, že inštitúcia ako Rada môže skrývať pravdu, klamať alebo zavádzať osoby, ktoré sa na ňu obrátia. V predmetnej veci bol žalobca obeťou zosúladenej a klamlivej činnosti Rady a ECB. Po tom, čo Rada vyhlásila, že nepozná dotknutú dohodu, zamlčala existenciu správy menového výboru a odkázala žalobcu na ECB, ktorá sa zdržala s odpoveďou, aby znemožnila žalobu proti rozhodnutiu Rady z dôvodu vyčerpania lehoty stanovenej na tento účel.

97 Podľa žalobcu porušenie týchto zásad bolo nepriamo, ale jasne uznané Súdnym dvorom, ktorý v rozsudku Pitsiorlas, už citovanom v bode 38 vyššie, konštatoval existenciu ospravedlniteľného omylu vyplývajúceho zo zamlčania správy menového výboru, ktorá je súčasťou dohody Bazilej/Nyborg, Radou a zamietol jej námietku neprípustnosti. Žalobca tvrdí, že napriek ustanoveniam tohto rozsudku a v rozpore s nimi Rada ďalej tvrdí, že informácia obsiahnutá v jej rozhodnutí z 30. júla 1999 je presná.

98 Žalobca v druhom rade uvádza, že klamanie zo strany Rady nevyhnutne implikuje, že jej rozhodnutie nezodpovedá požiadavkám článku 253 ES a článku 7 ods. 3 rozhodnutia 93/731 a že musí byť z tohto dôvodu zrušené (rozsudok Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Delacre a i./Komisia, C-350/88, Zb. s. I-395, bod 15; rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. januára 1995, Branco/Komisia, T-85/94, Zb. s. II-45, bod 32, a Svenska Journalistförbundet/Rada, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 116).

99 Tvrdenie Rady formulované v jej vyjadrení k žalobe, podľa ktorého uplatnila „pravidlo autora“ v jej rozhodnutí na zamietnutie žiadosti žalobcu, predstavuje výklad *a posteriori* tohto rozhodnutia vzhľadom na to, že toto rozhodnutie neuvádza článok 2 ods. 2 rozhodnutia 93/731 ani neobsahuje výraz „autor dokumentu“. Žalobca tvrdí, že toto tvrdenie, ktoré Súdny dvor nepriamo, ale jasne odmietol v rozsudku Pitsiorlas, už

citovanom v bode 38 vyššie, nemôže predstavovať legitímne odôvodnenie rozhodnutia Rady, pretože tá mu neumožnila vyvrátiť ho v rámci administratívneho konania a odvolania (rozsudok Súdneho dvora zo 17. mája 2001, IECC/Komisia, C-449/98 P, Zb. s. I-3875, bod 87; rozsudky Súdu prvého stupňa z 19. septembra 2000, Dürbeck/Komisia, T-252/97, Zb. s. II-3031, bod 97, a z 12. júla 2001, Mattila/Rada a Komisia, T-204/99, Zb. s. II-2265, bod 92).

100 Žalobca v treťom rade tvrdí, že klamanie Rady, ktorého bol obeťou, predstavuje tiež porušenie „základnej zásady práva Spoločenstva o prístupe občanov k dokumentom“ a článku 1 rozhodnutia 93/731. Argumentácia rozvinutá vo vzťahu k porušeniu zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery sa uplatňuje aj na tretí vznesený žalobný dôvod.

101 V replike uvádza, že tvrdenia uvedené Radou v jej vyjadrení k žalobe, pokiaľ ide o postavenie tretích osôb vo vzťahu k menového výboru, predstavujú odmietnutie uplatnenia rozhodnutia 93/731 a sú nedôvodné, keďže podmienky uplatnenia článku 2 ods. 2 tohto rozhodnutia o pravidle autora neboli v predmetnej veci splnené. Vzhľadom na jeho právomoci totiž menový výbor nemôže byť považovaný za tretiu osobu vo vzťahu k Rade.

102 Žalobca nakoniec zdôrazňuje, že zároveň s tvrdením o uplatnení v predmetnej veci pravidla autora sa Rada vyhla označeniu súčasného držiteľa správy menového výboru, čo je v rozpore so zásadou transparentnosti, zdôrazňovanej Radou.

103 Rada navrhuje, aby boli žalobné dôvody na zrušenie vznesené žalobcom zamietnuté.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

Úvodné úvahy

104 Na úvod treba spresniť predmet žaloby o neplatnosť podanej žalobcom proti rozhodnutiu Rady.

105 Je opodstatnené pripomenúť, že Rada vo svojom rozhodnutí uviedla, že dohoda Bazilej/Nyborg sa skladala zo správy výboru guvernérov a že žalobca sa mal obrátiť priamo na guvernérov centrálnych bánk alebo na ECB. Je nepochybné, že v tomto rozhodnutí sa Rada nezmienila o správe menového výboru.

106 Z listu ECB z 8. novembra 1999 vyplýva, že dohoda Bazilej/Nyborg sa skladá zo súboru dokumentov vo forme rôznych správ a zápisníc zo stretnutí výboru guvernérov a menového výboru. ECB vo svojom vyjadrení k žalobe spresnila, že táto dohoda sa skladala na jednej strane zo správy výboru guvernérov nazvanej „Správa výboru guvernérov o posilnení EMS“ a na druhej strane zo správy menového výboru nazvanej „Posilnenie EMS — Správa predsedu menového výboru na neformálnom stretnutí ministrov financií, Nyborg 12. september 1987“.

107 V žalobe podanej po tom, čo sa žalobca dozvedel o presnej dokumentárnej konzistencii dohody Bazilej/Nyborg, dotknutá osoba žiada zrušenie rozhodnutia Rady z dôvodu, že mu „odoprela akýkoľvek prístup k dohode Bazilej/Nyborg“ bez ďalších spresnení, pokiaľ ide o dokumenty tvoriace túto dohodu.

108 Z tejto formulácie vyplýva, že žalobca napadá rozhodnutie Rady v časti, v ktorej mu zamieta oznámiť dokumenty pochádzajúce jednak z výboru guvernérov a jednak z menového výboru, keďže nekonanie Rady týkajúce sa týchto dokumentov sa rovná rozhodnutiu o zamietnutí.

109 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany žiadateľov o prístup, ktorým úrady odpovedali, že žiadané dokumenty nemajú k dispozícii alebo neexistujú, sa Súd prvého stupňa domnieva, že tieto odpovede predstavujú akty, ktorých účinkom je zamietnutie prístupu k týmto dokumentom, zasahujú záujmy žiadateľov o prístup, a sú teda aktmi, ktoré možno napadnúť žalobou [rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. júna 2002, British American Tobacco (Investments)/Komisia, T-311/00, Zb. s. II-2781, body 31 a 32].

110 Ďalej je opodstatnené zdôrazniť, že preskúmanie troch žalobných dôvodov na zrušenie vznesených žalobcom, ako sú pripomenuté v bode 95 vyššie, odhaľuje, že sú v podstatnej časti založené na rovnakej argumentácii, podľa ktorej je Rada zosúladene s ECB zodpovedná za klamanie žalobcu, prvá za zamlčanie existencie správy menového výboru o posilnení EMS, druhá za oneskorenie vydania rozhodnutia o zamietnutí prístupu, v ktorom sa odkazuje na túto správu a ktoré bolo prijaté až po uplynutí lehoty na podanie žaloby proti rozhodnutiu Rady.

O údajnom klamaní Rady

111 Z písomností predložených žalobcom vyplýva, že klamanie Rady nevyhnutne zahŕňa porušenie po prvé zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery, po druhé povinnosti odôvodnenia a po tretie práva na prístup k dokumentom udeleného rozhodnutím 93/731. Podľa žalobcu porušenie zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery bolo nepriamo, ale jasne uznané Súdnym dvorom, ktorý v rozsudku Pitsiorlas, už citovanom v bode 38 vyššie, konštatoval existenciu ospravedlniteľného omylu vyplývajúceho zo zamlčania správy menového výboru Radou.

112 Táto argumentácia nemôže uspieť, keďže je založená na nesprávnej domnienke v tom zmysle, že obsah spisu predloženého Súdu prvého stupňa neumožňuje dospieť k záveru o zamlčaní Radou, pokiaľ ide o povahu alebo prístupnosť dokumentov tvoriacich dohodu Bazilej/Nyborg.

113 Tvrdenia žalobcu o klamaní alebo o utajenom zosúladení postupu majú zjavne pôvod v nadmernom zveličení riešenia Súdneho dvora v rozsudku Pitsiorlas, už citovanom v bode 38 vyššie.

114 V tomto rozsudku Súdny dvor zrušil uznesenie Súdu prvého stupňa, ktoré vyhlásilo za neprípustnú oneskorenú žalobu o neplatnosť podanú žalobcom proti rozhodnutiu Rady z dôvodu, že Súd prvého stupňa nesprávne vykladal pojem ospravedlniteľného omylu uprednostnením jeho zužujúceho poňatia. Súdny dvor uviedol, že plná vedomosť o definitívnom charaktere rozhodnutia, ako aj o lehote na podanie odvolania uplatniteľnej podľa článku 230 ES sama osebe nevylučuje, aby osoba podliehajúca súdnej právomoci mohla poukázať na ospravedlniteľný omyl spôsobilý odôvodniť oneskorenie jeho žaloby, pretože podľa ustálenej judikatúry k takémuto omylu

môže dôjsť najmä vtedy, ak sa dotknutá inštitúcia správala tak, že jej správanie, či už samotné, alebo v rozhodujúcej miere, spôsobilo prípustné zmätenie osoby podliehajúcej súdnej právomoci, ktorá konala v dobrej viere a vyvinula náležitú obozretnosť vyžadovanú od bežne informovaného subjektu (rozsudok Pitsiorlas, už citovaný v bode 38 vyššie, bod 24).

115 Súdny dvor uviedol, že žalobca nemal vzhľadom na informácie poskytnuté Radou nijaký dôvod napadnúť „rozhodnutie, ktoré vylučovalo prístup k dokumentu, ktorého existencia bola v podstate popretá“, a že až 13. novembra 1999, čiže približne štyri týždne po uplynutí lehoty na podanie žaloby proti rozhodnutiu Rady, bol žalobca informovaný zo strany ECB o skutočnosti, že dohoda Bazilej/Nyborg zahŕňa správy a zápisnice, ktorých autorom sú súčasne výbor guvernérov a menový výbor (rozsudok Pitsiorlas, už citovaný v bode 38 vyššie, bod 34).

116 Vzhľadom na to, že žalobca podal svoju žalobu proti rozhodnutiu Rady 20. januára 2000, teda v primeranej lehote po tom, čo sa mohol oboznámiť s touto informáciou poskytnutou ECB, Súdny dvor dospel k záveru, že oneskorenie tejto žaloby treba považovať za oneskorenie, ktoré má ospravedlniteľný charakter (rozsudok Pitsiorlas, už citovaný v bode 38 vyššie, bod 35).

117 Zo znenia rozsudku Pitsiorlas, citovanom v bode 38 vyššie, nemožno vyvodiť, že Súdny dvor uznal, že Rada úmyselne zamlčala existenciu správy menového výboru a že v dôsledku toho táto inštitúcia porušila zásady správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery.

118 Súdny dvor sa nepochybne domnieval, že rozhodnutie Rady z 30. júla 1999 bolo spôsobilé uviesť žalobcu do omylu, lebo v ňom nebola zmienka o dokumente

zahrnutom do dohody Bazilej/Nyborg, ktorého existencia bola odhalená až neskôr v liste ECB z 8. novembra 1999, a vyvolalo tak u žalobcu prípustné zmätenie odôvodňujúce, že nenapadol toto rozhodnutie v požadovanej lehote.

119 Zdá sa tak, že podanie žaloby proti rozhodnutiu Rady po uplynutí lehoty bolo spôsobené poskytnutím informácie, ktorá sa *a posteriori* ukázala ako nepresná bez toho, aby Súdny dvor v tejto súvislosti zdôraznil predpokladaný zlý úmysel Rady, a to napriek tomu, že žalobca odôvodnil svoje odvolanie utajenou dohodou medzi Radou a ECB. Skutočnosť, že odpoveď Rady sa považovala za klamlivú, nevyhnutne neznamená, že vyplývala z vôle uviesť žalobcu do omylu.

120 Súdny dvor z toho vyvodil všetky dôsledky v rámci odvolania, o ktorom rozhodoval, a dospel k záveru, že podanie žaloby po uplynutí lehoty má ospravedlniteľný charakter bez toho, aby sa akokoľvek zaoberal vecou samou, ktorou sa nemohol zaoberať (rozsudok Pitsiorlas, už citovaný v bode 38 vyššie, bod 32). Skutočnosť, že pojem ospravedlniteľného omylu má pôvod priamo v problematike dodržiavania zásad právnej istoty a legitímnej dôvery, neznamená, že Súdny dvor v rozsudku Pitsiorlas uznal, že tieto zásady porušila Rada pri prijímaní svojho rozhodnutia.

121 Nielen výklad znenia rozsudku Pitsiorlas, už citovaného v bode 38 vyššie, ale aj skutočnosti predložené na posúdenie Súdu prvého stupňa posilňujú záver o neexistencii klamania zo strany Rady.

122 Z písomností ECB totiž vyplýva, že práve ECB materiálne disponuje správou menového výboru, archivovanou v archívoch výboru guvernérov. Keďže Rada nedisponovala dotknutým dokumentom, je predstaviteľné a prípustné, že nemusela vedieť o jeho existencii.

123 Z toho vyplýva, že žalobca nepreukázal klamanie zo strany Rady spočívajúce v zamlčaní správy alebo iných dokumentov, ktoré pochádzajú z menového výboru, v jej rozhodnutí, a že nekonanie Rady týkajúce sa dokumentov tohto výboru musí byť preto vykladané ako výraz neznalosti o ich existencii, a teda úprimného presvedčenia Rady pri prijímaní tohto rozhodnutia, že neexistoval nijaký iný dokument zodpovedajúci žiadosti o prístup ako správa výboru guvernérov.

124 Za týchto okolností výhrada založená na porušení zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery, povinnosti odôvodnenia a práva na prístup k dokumentom udeleného rozhodnutím 93/731 v dôsledku údajného klamania Rady musí byť zamietnutá.

125 Zamietnutie tejto výhrady napriek tomu nevyčerpáva celú problematiku vznesenú tromi žalobnými dôvodmi na zrušenie založenými na porušení vyššie uvedených zásad, povinnosti a rozhodnutia.

O porušení práva na prístup k dokumentom udeleného rozhodnutím 93/731

126 Treba pripomenúť, že Rada a Komisia schválili 6. decembra 1993 etický kódex na účely stanovenia zásad upravujúcich prístup k dokumentom, ktoré majú k dispozícii. Etický kódex najmä stanovuje túto zásadu:

„Verejnosť bude mať čo najširší možný prístup k dokumentom, ktoré majú Komisia a Rada k dispozícii.“ [*neoficiálny preklad*]

127 Okrem toho stanovuje:

„Komisia a Rada prijmú podľa toho, ako sa ich to dotýka, opatrenia potrebné na vykonanie týchto zásad pred 1. januárom 1994.“ [*neoficiálny preklad*]

128 Na zabezpečenie vykonania tohto záväzku Rada prijala 20. decembra 1993 rozhodnutie 93/731.

129 Článok 1 rozhodnutia 93/731 stanovuje:

„1. Verejnosť má prístup k dokumentom Rady za podmienok stanovených v tomto rozhodnutí.

2. Za dokument Rady sa považuje každá písomnosť obsahujúca existujúce údaje, ktoré má táto inštitúcia k dispozícii, bez ohľadu na to, na akom podklade je spracovaná, s výhradou článku 2 ods. 2.“ [*neoficiálny preklad*]

130 Článok 2 ods. 2 rozhodnutia 93/731 znie takto:

„Ak je autorom žiadaného dokumentu fyzická osoba alebo právnická osoba alebo členský štát, iná inštitúcia alebo orgán Spoločenstva alebo iná vnútroštátna alebo medzinárodná organizácia, žiadosť nemá byť zaslaná Rade, ale priamo autorovi tohto dokumentu.“ [*neoficiálny preklad*]

131 Zo znenia článku 1 rozhodnutia 93/731 vyplýva, že možnosť Rady vyhovieť žiadosti o prístup zjavne predpokladá nielen to, aby dokumenty uvedené v tejto žiadosti existovali [rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. októbra 2000, JT's Corporation/Komisia, T-123/99, Zb. s. II-3269, bod 58, a British American Tobacco (Investments)/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 35], ale aby ich inštitúcia mala tiež k dispozícii.

132 Pokiaľ ide v prvom rade o dokumenty pochádzajúce z menového výboru, ktorých existencia sa nespomína v rozhodnutí Rady z 30. júla 1999, ich skutočná existencia sa zistila až v liste ECB z 8. novembra 1999, a nie je predmetom diskusie medzi účastníkmi konania.

133 Otázka ich držby je naopak sporná medzi účastníkmi konania a musí byť vyriešená na zodpovedanie žalobného dôvodu založeného na údajnom porušení práva na prístup žalobcu upraveného rozhodnutím 93/731. Záver o neexistencii klamania zo strany Rady totiž nemôže vyčerpať problematiku spojenú s vyššie uvedenou výhradou.

134 Skutočnosť, že nekonanie Rady týkajúce sa dokumentov pochádzajúcich z menového výboru musí byť vykladané ako výraz neznalosti o ich existencii, nevyhnutne neznamená, že nimi nedisponovala. Je teoreticky predstaviteľné, že výskumy vedené službami Rady neúplným spôsobom ju mohli doviesť k úprimnému, ale mylnému záveru o neexistencii dokumentov, ktoré boli napriek tomu uschované v jej archívoch. Takáto situácia môže predstavovať porušenie rozhodnutia 93/731.

135 Ako už bolo spresnené, Rada tvrdí, že dotknuté dokumenty menového výboru alebo výboru guvernérov ani nemá k dispozícii.

136 Toto tvrdenie potvrdzujú vyhlásenia ECB, podľa ktorých dokumenty uvedené v žiadosti o prístup vrátane správy menového výboru sú archivované v archívoch výboru guvernérov podľa článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB.

137 V odpovedi na tieto vyhlásenia žalobca uvádza, že „jedna z dvoch inštitúcií, Rada alebo ECB, dokonca obidve, pokračujú v zamlčovaní pravdy“.

138 Poukazuje na tvrdenie Rady, že uplatnila pravidlo autora, ale „vyhýba sa… povedať, kto má v súčasnosti k dispozícii správu menového výboru“, a dopĺňa, že vyhlásením, že všetky dokumenty pochádzajúce z tohto výboru treba považovať za dokumenty Rady v rozsahu, v akom tento výbor účinne pripravoval práce inštitúcie, Rada „uznáva, že má k dispozícii správu menového výboru“. Okrem toho žalobca uvádza, že obe žalované sa mohli v priebehu leta 1999 „dohodnúť a rozhodnúť na základe spoločnej dohody o prevedení do ECB dotknutej správy a iných dokumentov týkajúcich sa EMS, dokonca celého súboru dokumentov menového výboru, aby boli chránené lehotou 30 rokov stanovenou v článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB“, a domnieva sa, že je nevyhnutné dozvedieť sa, ako bola správa menového výboru „zverená“ ECB.

139 Na účely vyriešenia tohto problému, pokiaľ ide o dôkaz držby alebo neexistencie držby dokumentov uvedených v žiadosti o prístup, treba uplatniť analogicky judikatúru týkajúcu sa sporov o samotnej existencii žiadaných dokumentov.

140 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že v súlade s domnienkou zákonnosti, ktorá je spojená s aktmi Spoločenstva, neexistencia dokumentu, ku ktorému sa žiadal prístup, sa predpokladá, ak to dotknutá inštitúcia v tomto zmysle tvrdí. Napriek tomu ide

o jednoduchú domnienku, ktorú môže žalobca vyvrátiť všetkými prostriedkami na základe relevantných a súhlasných indícií [rozsudky JT's Corporation/Komisia, už citovaný v bode 131 vyššie, bod 58, a British American Tobacco (Investments)/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 35].

141 Rozhodnutie Rady neobsahuje výslovné tvrdenie o neexistencii držby dokumentov pochádzajúcich z menového výboru, čo sa vysvetľuje osobitnosťou predmetnej veci, a to skutočnosťou, že Rada identifikovala jediný dokument zodpovedajúci žiadosti o prístup, a preto odôvodnila svoju odpoveď vzhľadom na tento dokument. Nič to nemení na skutočnosti, že rozhodnutie Rady v sebe obsahuje tvrdenie, podľa ktorého neexistuje nijaký iný dokument zodpovedajúci žiadosti o prístup, a preto poskytuje objektívny údaj, implicitný, ale nevyhnutný, o neexistencii takéhoto dokumentu.

142 V predmetnej veci je nutné konštatovať, že žalobca vo svojich písomnostiach nezdôraznil relevantné a súhlasné indície spôsobilé dospieť k záveru o držbe dokumentov pochádzajúcich z menového výboru Radou.

143 V tejto súvislosti treba zdôrazniť:

— že samotné rozhodné tvrdenie o zamlčaní pravdy Radou zjavne nemá dôkaznú silu,

— že tvrdenie, podľa ktorého Rada tvrdí, že uplatnila pravidlo autora, ale „vyhýba sa… povedať, kto má v súčasnosti k dispozícii správu menového výboru", nie je relevantné, keďže okrem iného Rada tvrdí, že uplatnila pravidlo autora vo vzťahu k správe výboru guvernérov,

— že záver žalobcu o uznaní držby správy menového výboru Radou z dôvodu jej vyhlásenia, podľa ktorého všetky dokumenty pochádzajúce z tohto výboru sa majú považovať za dokumenty Rady vzhľadom na to, že uvedený výbor účinne pripravoval práce inštitúcie, zostáva nevysvetlený a nevysvetliteľný.

144 Pokiaľ ide o otázku žalobcu týkajúcu sa podmienok, za ktorých sa správa menového výboru ocitla v dispozícii ECB, posledne uvedená spresňuje, že táto správa sa náhodou nachádzala medzi dokumentmi výboru guvernérov, ktoré boli prevedené z Bazileja do Frankfurtu nad Mohanom pri príležitosti presťahovania EMI v októbri 1994. Vzhľadom na to, že správu menového výboru, rovnako ako správu výboru guvernérov si vyžiadali ministri financií v rámci prípravy ich stretnutia v Nyborgu v septembri 1987, v dôsledku toho je pravdepodobné, že sekretariát výboru guvernérov dostal na informáciu jeden exemplár správy menového výboru a že táto správa bola uschovaná s ďalšími dokumentmi výboru guvernérov.

145 Treba uviesť, že žalobca neposkytuje nijakú vážnu indíciu umožňujúcu vyvrátiť vyhlásenia ECB.

146 Za týchto okolností nemožno vytýkať Rade žiadne porušenie rozhodnutia 93/731, upravujúce iba právo na prístup k dokumentom, ktoré má táto inštitúcia k dispozícii.

147 Z vyššie uvedeného vplýva, že spor medzi účastníkmi konania o spojitosti dokumentov menového výboru s Radou vzhľadom na zloženie a úlohy tohto výboru je irelevantný.

148 Čo sa týka v druhom rade dokumentov pochádzajúcich z výboru guvernérov, ich skutočná existencia ani ich držba prostredníctvom ECB nie sú predmetom sporu medzi účastníkmi konania.

149 Z rovnakého dôvodu, ako je uvedené v bode 146 vyššie, preto nemožno vytýkať Rade porušenie rozhodnutia 93/731, pokiaľ ide o prístup k dokumentom pochádzajúcim z výboru guvernérov.

O porušení povinnosti odôvodnenia

150 Je opodstatnené pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES musí byť prispôsobené povahe dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, umožňujúce zúčastneným osobám pochopiť dôvody prijatia opatrenia a príslušnému súdu preskúmať ho. Požiadavka uvedenia dôvodov musí byť posudzovaná v závislosti od okolností prípadu, najmä v závislosti od obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, ktorý o jeho objasnenie môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka. Nevyžaduje sa, aby v odôvodnení boli presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky uvedeného článku, sa má posudzovať nielen s ohľadom na jeho znenie, ale tiež s ohľadom na jeho kontext, ako aj s ohľadom na všetky právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť (rozsudok Súdneho dvora zo 6. marca 2003, Interporc/Komisia, C-41/00 P, Zb. s. I-2125, 55; rozsudky Súdu prvého stupňa z 19. júla 1999, Rothmans/Komisia, T-188/97, Zb. s. II-2463, bod 36; zo 6. apríla 2000, Kuijer/Rada, T-188/98, Zb. s. II-1959, bod 36, a JT's Corporation/Komisia, už citovaný v bode 131 vyššie, bod 63).

151 Okrem dôsledkov spojených s údajným klamaním Rady, pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia z 30. júla 1999, pričom táto výhrada už bola odmietnutá v bode 124 vyššie, žalobca uvádza, že tvrdenie Rady, podľa ktorého je toto rozhodnutie založené na „pravidle autora“, predstavuje výklad *a posteriori* tohto rozhodnutia a nemôže byť považované za jeho legitímne odôvodnenie.

152 Napriek tomu si treba všimnúť, že ustanovenia rozhodnutia Rady, tak ako bol s nimi oboznámený žalobca listom z 2. augusta 1999, sú zrozumiteľné a že je v nich žalobcovi jasne oznámené, že žiadaný dokument, a to správa výboru guvernérov o posilnení EMS, ktorá bola „uverejnená“ v Nyborgu 8. septembra 1987, bol vypracovaný guvernérmi centrálnych bánk a že sa má so svojou žiadosťou obrátiť priamo na guvernérov centrálnych bánk alebo na ECB.

153 Bez ohľadu na nesprávne použitie termínu „uverejnená“ a chýbajúcu výslovnú zmienku výrazu „autor dokumentu“ sa treba domnievať, že odôvodnenie rozhodnutia Rady z 30. júla 1999 spĺňa požiadavky článku 253 ES a článku 7 ods. 3 rozhodnutia 93/731 v tom zmysle, že žalobcovi bolo umožnené spoznať dôvody rozhodnutia o zamietnutí jeho žiadosti o prístup a že Súd prvého stupňa je v celom rozsahu spôsobilý preskúmať zákonnosť tohto rozhodnutia.

154 Súd prvého stupňa navyše zdôrazňuje, že Rada tvrdí, že napriek chýbajúcej výslovnej zmienke o článku 2 ods. 2 rozhodnutia 93/731 v rozhodnutí o zamietnutí z 30. júla 1999 z ustanovení tohto rozhodnutia vyplýva, že je založené na pravidle autora upravenom týmto článkom.

155 Napriek tomu treba uviesť, že rozhodnutie Rady, tak ako bolo oznámené žalobcovi listom z 2. augusta 1999, obsahuje predovšetkým skutkovú zmienku, že

opakovaná žiadosť o prístup bola zapísaná do registra generálneho sekretariátu v súlade s článkom 7 ods. 1 rozhodnutia 93/731, a napokon na konci dokumentu výzvu adresovanú žalobcovi, aby sa obrátil na guvernérov centrálnych bánk alebo na ECB „podľa článku 2 ods. 2 rozhodnutia“.

156 Zdá sa, že v rozhodnutí Rady sa odkazovalo na to, čo môže predstavovať iba článok 2 ods. 2 rozhodnutia 93/731, ktorý upravuje pravidlo autora, podľa ktorého inštitúcia, ktorá má k dispozícii žiadaný dokument, môže namietať zamietnutie prístupu a odkázať žiadateľa na autora dokumentu.

157 Keďže Rada nemala k dispozícii dokumenty pochádzajúce z výboru guvernérov, jej rozhodnutie z 30 júla 1999 výslovne nepredstavuje uplatnenie pravidla autora, tak ako je upravené v článku 2 ods. 2 rozhodnutia 93/731. Toto zistenie napriek tomu nie je spôsobilé vyvrátiť záver o neexistencii porušenia povinnosti odôvodnenia Radou.

158 Nakoniec treba zdôrazniť, že odôvodnenie rozhodnutia Rady sa vysvetľuje osobitosťou predmetnej veci, a to skutočnosťou, že Rada identifikovala jediný dokument zodpovedajúci žiadosti o prístup, a preto odôvodnila svoju odpoveď vzhľadom na tento dokument.

159 Ako už bolo spresnené, rozhodnutie Rady obsahuje implicitné tvrdenie o neexistencii iných dokumentov zodpovedajúcich žiadosti o prístup, tvrdenie považované z právneho hľadiska z dôvodov účinnej súdnej ochrany žalobcu za napadnuteľné zamietnutie prístupu.

160 Za týchto podmienok nemožno Rade vytýkať, že neodôvodnila zamietnutie prístupu k presne neidentifikovaným dokumentom iba preto, lebo výslovne neuviedla, že podľa nej neexistoval nijaký iný dokument zodpovedajúci žiadosti o prístup než správa výboru guvernérov.

161 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia musí byť zamietnutý.

O porušení zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery

162 Ak spôsob, akým Rada spracovala žiadosť žalobcu o prístup, nemožno považovať za klamanie vo vzťahu k žalobcovi (pozri bod 123 vyššie), treba preskúmať, či toto spracovanie prinajmenšom nepredstavovalo porušenie zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery.

163 V tomto ohľade treba pripomenúť, že medzi záruky poskytnuté právnym poriadkom Spoločenstva v správnych konaniach patrí najmä zásada správneho úradného postupu, na ktorú sa viaže povinnosť príslušnej inštitúcie preskúmať so starostlivosťou a s nestrannosťou všetky relevantné okolnosti daného prípadu (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, ABB Asea Brown Boveri/Komisia, T-31/99, Zb. s. II-1881, bod 99 a tam citovanú judikatúru).

164 V predmetnej veci svojím prvým listom z 11. mája 1999 Rada žalobcovi odpovedala, že nenašla hľadaný dokument, zatiaľ čo listom z 2. augusta 1999 mu oznámila, že žiadaná dohoda sa týkala správy „uverejnenej“ v Nyborgu 8. septembra 1987 výborom guvernérov, že ona sama nikdy nebola vyzvaná na prijatie rozhodnutia v tejto súvislosti a že je vhodné obrátiť sa na guvernérov centrálnych bánk alebo na ECB.

165 Treba zdôrazniť, že:

— žiadosť žalobcu bola založená na rozhodnutí 93/731, ktorého článok 1 stanovuje, že „verejnosť má prístup k dokumentom Rady za podmienok stanovených v tomto rozhodnutí“ a že „za dokument Rady sa považuje každá písomnosť obsahujúca existujúce údaje, ktoré má táto inštitúcia k dispozícii“,

— ak Rada nemá k dispozícii dokumenty zodpovedajúce žiadosti o prístup, ako v predmetnej veci, rozhodnutie 93/731 jej neukladá povinnosť vyhľadať a označiť relevantné dokumenty, ich autorov a ich držiteľov na účely informovania žiadateľa o prístup,

— Rada v predmetnej veci napriek tomu hľadala a úspešne označila dokument uvedený v žiadosti o prístup, a to správu výboru guvernérov, a užitočne odkázala žalobcu na ECB ako držiteľku tohto dokumentu.

166 V tejto súvislosti z odpovede Rady na písomnú otázku Súdu prvého stupňa vyplýva, že žalovaná inštitúcia postúpila ECB opakovanú žiadosť žalobcu a súčasne žiadala

oznámenie dokumentu obsahujúceho dohodu, ku ktorej dospel výbor guvernérov centrálnych bánk, o technických reformách na posilnenie EMS, schválenej ministrami financií členských štátov na ich neformálnom stretnutí v Nyborgu 12. septembra 1987. V odpovedi na jej žiadosť dostala Rada tlačové komuniké z 18. septembra 1987, ktoré sa zmieňuje iba o správe výboru guvernérov centrálnych bánk členských štátov a nijako neodkazuje na správu menového výboru.

167 Rada tiež preukázala, že pristúpila k vnútorným prieskumom, aby sa ubezpečila, že jej v dôsledku vyššie uvedeného neformálneho stretnutia ministrov financií členských štátov nebol postúpený nijaký dokument obsahujúci dohodu Bazilej/Nyborg.

168 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba zamietnuť žalobný dôvod založený na porušení zásady správneho úradného postupu.

169 Pokiaľ ide o porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, treba pripomenúť, že právo domáhať sa tejto zásady sa vzťahuje na každého jednotlivca, ktorý sa nachádza v situácii, z ktorej vyplýva, že správny orgán Spoločenstva vytvoril v jeho vedomí dôvodné nádeje (rozsudky Súdneho dvora z 11. marca 1987, Van den Bergh en Jurgens a Van Dijk Food Products/Komisia, 265/85, Zb. s. 1155, bod 44, a z 26. júna 1990, Sofrimport/Komisia, C-152/88, Zb. s. I-2477, bod 26). Naopak nikto nemôže poukazovať na porušenie tejto zásady, pokiaľ neexistujú presné uistenia, ktoré mu mal poskytnúť správny orgán (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. januára 2000, Mehibas Dordtselaan/Komisia, T-290/97, Zb. s. II-15, bod 59 a tam citovanú judikatúru).

170 V predmetnej veci stačí konštatovať, že žalobca nepoukazuje na žiadnu okolnosť spôsobilú stanoviť, že Rada mu poskytla presné záruky, pokiaľ ide o zverejnenie dokumentov predstavujúcich dohodu Bazilej/Nyborg. V skutočnosti sa zdá, že žalobca sa obmedzil na všeobecné uvedenie dotknutého žalobného dôvodu a nevysvetlil, v čom spočíva údajné porušenie tejto zásady.

171 Je preto opodstatnené zamietnuť žalobný dôvod založený na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery.

172 Zo súhrnu predchádzajúcich úvah vyplýva, že žaloba podaná žalobcom v časti, v ktorej sa týka zrušenia rozhodnutia Rady, musí byť zamietnutá.

2. *O návrhu na zrušenie rozhodnutia ECB*

a) O námietke nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284 a článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB

173 Aj keď to žalobca vo svojich písomnostiach výslovne neuvádza, z týchto písomností a konkrétnejšie z preskúmania žalobných dôvodov založených na porušení základnej zásady transparentnosti a práva na prístup k dokumentom a zneužitia právomoci vyplýva, že vznáša námietku nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284 a článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, a to z dvojakého dôvodu v súvislosti s týmto posledným uvedeným ustanovením.

174 Žalobca na jednej strane uvádza, že článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB porušuje článok 12 ods. 3 štatútu ESCB a nemá právny základ, a na druhej strane, že článok 1 rozhodnutia 1999/284 a článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, na ktorých je založené rozhodnutie ECB, sú v rozpore so základnou zásadou transparentnosti a právom na prístup k dokumentom, tak ako sú priznané judikatúrou a článkami 1 EÚ a 6 EÚ, ako aj článkom 110 ods. 2 ES a článkom 255 ods. 1 ES.

O námietke nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284

175 Pokiaľ ide o námietku nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284, treba pripomenúť, že žalobca po tom, čo založil svoju prvú žiadosť o prístup k dohode Bazilej/Nyborg na rozhodnutí 1999/284, formuloval v súlade s údajmi, ktoré mu boli poskytnuté zo strany ECB, novú žiadosť, výslovne založenú na článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB na účely dosiahnutia skrátenia obdobia dôvernosti 30 rokov. Skutočnosť, že list žalobcu z 27. júla 1999 obsahuje nesprávny údaj „opakovaná žiadosť“, je irelevantná.

176 Táto druhá žiadosť bola zamietnutá radou guvernérov v rozhodnutí ECB podľa článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, a nie na základe rozhodnutia 1999/284.

177 Aj za predpokladu, že žalobný dôvod založený na nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284 pre porušenie zásady transparentnosti a práva na prístup k dokumentom možno považovať za prípustný, musí byť zamietnutý ako neúčinný. Totiž za predpokladu, že tento žalobný dôvod bude uznaný, zistená nezákonnosť nie je spôsobilá spochybniť platnosť rozhodnutia ECB.

O námietke nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB

— O prípustnosti námietky nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB

178 ECB tvrdí, že argumentácia rozvinutá žalobcom v replike o jej právomociach na úpravu prístupu k archívom výboru guvernérov a pri nedostatku právneho základu článku 23 ods. 3 jej rokovacieho poriadku predstavuje nový žalobný dôvod, ktorého predloženie v priebehu konania je podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku zakázané.

179 Z ustanovení článku 44 ods. 1 písm. c) v spojení s článkom 48 ods. 2 rokovacieho poriadku vyplýva, že žaloba musí obsahovať predmet konania a zhrnutie dôvodov, na ktorých je návrh založený, a že uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Napriek tomu žalobný dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie žalobného dôvodu uvedeného skôr, priamo alebo implicitne v žalobe a ktorý má úzky vzťah s týmto dôvodom, sa musí považovať za prípustný (rozsudky Súdu prvého stupňa z 20. septembra 1990, Hanning/Parlament, T-37/89, Zb. s. II-463, bod 38, a zo 17. júla 1998, Thai Bicycle/Rada, T-118/96, Zb. s. II-2991, bod 142).

180 Je nepochybné, že žalobca vo svojej žalobe spochybnil zákonnosť článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB. Žalobca tvrdil, že ak rozhodnutie 1999/284 odkazovalo na archívy ECB a EMI, úplne „obišlo“ archívy výboru guvernérov, a to napriek tomu, že boli staršie a že sa na ne vzťahoval článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB.

Podľa žalobcu toto ustanovenie zakazuje prístup k veľmi širokým kategóriám dokumentov, zbavuje ho jeho práva na prístup k dokumentom a porušuje základnú zásadu transparentnosti, tak ako sú priznané článkami 1 EÚ a 6 EÚ, ako aj článkom 110 ods. 2 ES a článkom 255 ods. 1 ES a judikatúrou.

181 V odpovedi na tento žalobný dôvod, založený na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, uvádza, že štatút a osobitná povaha dokumentov archivovaných v archívoch výboru guvernérov vysvetľujú a odôvodňujú ich vylúčenie z pôsobnosti rozhodnutia 1999/284 a zákonné prijatie osobitného právneho režimu definovaného v už citovanom článku 23. Na podporu tohto tvrdenia žalovaná tvrdí, že archívy výboru guvernérov obsahujú dokumenty spísané na jednej strane výborom guvernérov, výborom zástupcov, podvýbormi, skupinami odborníkov a na druhej strane menovým výborom, ktoré sú vo vzťahu k ECB všetky tretími osobami.

182 Za týchto podmienok žalobca v replike tvrdil, že ECB prekročila svoje právomoci upravením prístupu k archívom výboru guvernérov v jej rokovacom poriadku a porušila tak článok 12 ods. 3 štatútu ESCB, ktorý ju nesplnomocnil na úpravu „záležitostí tretích osôb“.

183 Zdá sa, že žalobný dôvod založený na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvod vychádzajúci z porušenia článku 12 ods. 3 štatútu ESCB, predstavuje opakovanie žalobného dôvodu založeného na nezákonnosti tohto istého ustanovenia z dôvodu porušenia zásady transparentnosti a práva na prístup k dokumentom, ktorý je implicitne uvedený v návrhu na začatie konania a má s ním úzky vzťah. Musí byť preto považovaný za prípustný.

— O žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvode vychádzajúcom z porušenia článku 12 ods. 3 štatútu ESCB

184 Predovšetkým treba pripomenúť kontext, v ktorom bol prijatý článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB.

185 Konečný akt Zmluvy o Európskej únii, podpísaný v Maastrichte 7. februára 1992, obsahuje vyhlásenie č. 17, ktoré znie takto:

„Konferencia sa domnieva, že transparentnosť rozhodovacieho procesu posilňuje demokratický charakter inštitúcií, ako aj dôveru verejnosti voči správnym orgánom. V dôsledku toho konferencia odporúča, aby Komisia predložila Rade najneskôr v roku 1993 správu o opatreniach smerujúcich k rozšíreniu prístupu verejnosti k informáciám, ktoré majú inštitúcie k dispozícii.“ [*neoficiálny preklad*]

186 Počas ukončenia Európskej rady v Birminghame 16. októbra 1992 hlavy štátov alebo predsedovia vlád urobili vyhlásenie nazvané „Spoločenstvo blízke svojim občanom“, v ktorom zdôraznili nevyhnutnosť väčšieho otvorenia sa Spoločenstva. Tento záväzok bol opätovne potvrdený na Európskej rade v Edinburghu 12. decembra 1992.

187 Dňa 5. mája 1993 Komisia zaslala Rade, Parlamentu a Hospodárskemu a sociálnemu výboru oznámenie 93/K 156/05 o prístupe verejnosti k dokumentom inštitúcií. Toto oznámenie obsahovalo výsledky porovnávacieho prieskumu o prístupe verejnosti k dokumentom v členských štátoch, ako aj v niektorých tretích krajinách a dospelo k záveru, že je potrebné podstatnejšie rozšíriť prístup k dokumentom na úrovni Spoločenstva.

188 Dňa 2. júna 1993 Komisia prijala oznámenie 93/K 166/04 o transparentnosti v Spoločenstve, v ktorom sú vysvetlené základné zásady upravujúce prístup k dokumentom.

189 Počas zasadania Európskej rady v Kodani 22. júna 1993 boli Rada a Komisia vyzvané „pokračovať v prácach na základe zásady, podľa ktorej občania musia mať čo najväčší možný prístup k informáciám [*neoficiálny preklad*]“.

190 Rada a Komisia prijali 6. decembra 1993 etický kódex, ktorý stanovil zásady upravujúce prístup verejnosti k dokumentom, ktoré majú k dispozícii, pričom sa dohodli, že obe inštitúcie vykonajú tieto zásady pred 1. januárom 1994 osobitnými právnymi ustanoveniami.

191 Na zabezpečenie vykonania tohto záväzku Rada prijala 20. decembra 1993 rozhodnutie 93/731 a Komisia prijala 8. februára 1994 rozhodnutie 94/90/ESUO, ES, Euratom o prístupe verejnosti k dokumentom Komisie [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 46, s. 58).

192 Dňa 1. januára 1994 sa začala druhá etapa HMÚ, poznačená zriadením EMI a rozpustením výboru guvernérov. EMI prijal 3. júna 1997 rozhodnutie 9/97 týkajúce sa prístupu verejnosti k jeho správnym dokumentom [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 90, 1998, s. 43), to znamená k všetkým písomnostiam bez ohľadu na ich podklad, ktoré obsahujú existujúce údaje a vzťahujú sa na organizáciu a fungovanie EMI.

193 Zriadenie ECB 1. júna 1998 ukončilo úlohu EMI, ktorý bol zrušený od vzniku ECB v súlade s článkom 123 ES.

194 V tomto kontexte ECB 7. júla 1998 prijala podľa článku 12 ods. 3 štatútu ESCB svoj rokovací poriadok, po ktorého vypracovaní bolo neskôr 3. novembra 1998 prijaté rozhodnutie 1999/284.

195 Vzhľadom na tvrdenie ECB, okrem iného spochybnené žalobcom, podľa ktorého je treťou osobou vo vzťahu k autorom dokumentov archivovaných v archívoch výboru guvernérov, čo odôvodňuje osobitný právny režim na prístup k týmto dokumentom definovaný v článku 23 ods. 3 jej rokovacieho poriadku, žalobca tvrdí, že ECB prekročila svoje právomoci upravením prístupu k archívom výboru guvernérov v jej rokovacom poriadku a porušila tak článok 12 ods. 3 štatútu ESCB, ktorý ju nesplnomocňuje na právnu úpravu „záležitostí tretích osôb“.

196 Článok 12 ods. 3 štatútu ESCB stanovuje, že „rada guvernérov prijme rokovací poriadok, ktorý určí vnútornú organizáciu ECB a jej orgánov s rozhodovacími právomocami“.

197 V rozsudku Holandsko/Rada, už citovanom v bode 72 vyššie (bod 37), Súdny dvor uviedol, že treba pripustiť, že pokiaľ normotvorca Spoločenstva neprijal všeobecnú právnu úpravu o práve na prístup verejnosti k dokumentom v dispozícii inštitúcií Spoločenstva, tieto inštitúcie musia prijať opatrenia, ktorých predmetom bude spracovanie takýchto žiadostí podľa ich vnútorných organizačných právomocí, splnomocňujúcich ich na prijatie primeraných opatrení na zabezpečenie ich vnútorného fungovania v záujme správneho úradného postupu.

198 V predmetnej veci, keďže tak pri prijatí rokovacieho poriadku, ako aj počas jeho zmeny 22. apríla 1999 neexistovala nijaká všeobecná právna úprava práva na prístup verejnosti k dokumentom v dispozícii inštitúcií alebo orgánov Spoločenstva, ECB bola v rámci jej rokovacieho poriadku splnomocnená na prijatie opatrení určených na spracovanie žiadostí o prístup k dokumentom, ktoré boli v tom čase v jej držbe a boli ňou vydané alebo prijaté nezávisle od pôvodu alebo autora týchto dokumentov.

199 Skutočnosť, že ECB definovala osobitné pravidlá prístupu, obsiahnuté v jej rokovacom poriadku, k dokumentom uschovaným v archívoch výboru guvernérov z dôvodu jej údajného postavenia tretej osoby vo vzťahu k autorom týchto dokumentov, nemohla spôsobiť porušenie článku 12 ods. 3 štatútu ESCB. Inými slovami, aj za predpokladu, že ECB môže byť účinne považovaná za tretiu osobu vo vzťahu k autorom dokumentov uschovaných v archíve výboru guvernérov, konala v súlade s článkom 12 ods. 3 štatútu ESCB, keď definovala osobitný právny režim prístupu k týmto dokumentom v jej rokovacom poriadku.

200 Okrem toho si treba všimnúť, že v rozhodnutí 93/731 a rozhodnutí 94/90 Rada a Komisia upravili prístup k dokumentom v ich držbe vrátane tých, ktoré sú vydané inými subjektmi, pričom napriek tomu stanovili, že žiadosti o prístup k týmto posledne uvedeným dokumentom musia byť zaslané priamo ich autorom, čo zodpovedá pravidlu nazývanému „pravidlo autora“.

201 Za týchto okolností žalobný dôvod založený na tom, že článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB bol prijatý v rozpore s článkom 12 ods. 3 štatútu ESCB, musí byť zamietnutý.

202 Navyše treba zdôrazniť, že ECB vyvodzuje zo svojho postavenia tretej osoby vo vzťahu k autorom dokumentov uschovaných v archívoch výboru guvernérov záver, ktorý nemožno prijať.

203 ECB z tohto postavenia tretej osoby vyvodzuje, že spravuje dokumenty výboru guvernérov ako sekretariát národných centrálnych bánk, ktoré sú autormi týchto dokumentov a ktorým mal žalobca zaslať žiadosť o prístup. Tieto úvahy nie sú zlučiteľné s obsahom článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB ani s rozhodnutím prijatým radou guvernérov v odpovedi na žiadosť žalobcu.

204 Je totiž nepochybné, že ECB v článku 23 ods. 3 svojho rokovacieho poriadku definovala osobitný právny režim na prístup k dokumentom uschovaným v archívoch výboru guvernérov, ktorého vykonanie je zverené rade guvernérov bez toho, aby bolo upravené uplatnenie pravidla autora. Rada guvernérov sa tak účinne vyslovila o dôvodnosti žiadosti žalobcu o skrátení obdobia dôvernosti bez odkázania dotknutej osoby na národné centrálne banky.

205 V každom prípade táto argumentácia ECB, odporujúca uplatnenej právnej úprave a rozhodnutiu prijatému v tejto veci, nemá vplyv na riešenie predmetného sporu a nie je spôsobilá spochybniť záver uvedený v bode 201 vyššie.

— O žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvode vychádzajúcom z porušenia práva na prístup k dokumentom a základnej zásady transparentnosti

206 Žalobca v prvom rade uvádza, že článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB zbavuje akéhokoľvek potrebného účinku články 1 EÚ a 6 EÚ, ako aj článok 110 ods. 2 ES a článok 255 ods. 1 ES, ktoré zakladajú jeho právo na prístup k dokumentom ECB.

207 Z jednoduchého výkladu už citovaných ustanovení napriek tomu vyplýva, že toto tvrdenie žalobcu vôbec nie je dôvodné.

208 Treba pripomenúť, že Amsterdamskou zmluvou, ktorá nadobudla účinnosť 1. mája 1999, členské štáty zahrnuli do Zmluvy o ES nový článok o prístupe k dokumentom, a to článok 255 ES. Tento článok znie takto:

„1. Každý občan únie a každá fyzická alebo právnická osoba s bydliskom alebo sídlom v členskom štáte má právo na prístup k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady alebo Komisie, v závislosti na zásadách a podmienkach, ktoré sa vymedzia v súlade s odsekmi 2 a 3.

2. Všeobecné zásady a obmedzenia, ktoré vychádzajú z verejného alebo súkromného záujmu a upravujú právo na prístup k dokumentom, stanoví Rada v súlade s postupom uvedeným v článku 251, do dvoch rokov po nadobudnutí platnosti Amsterdamskej zmluvy.

3. Každý orgán uvedený vyššie zapracuje do svojho rokovacieho poriadku osobitné ustanovenia týkajúce sa prístupu k svojim dokumentom.“

209 Zo samotných ustanovení článku 255 ES vyplýva, že tento článok odkazuje iba na právo na prístup k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie. Okrem toho podľa článku 110 ods. 2 štvrtého pododseku ES iba „články 253, 254 a 256 platia pre nariadenia a rozhodnutia prijaté ECB“.

210 Zdá sa, že žalobca založil svoju argumentáciu vzťahujúcu sa na prístup k dokumentom ECB na nesprávnom znení článku 110 ods. 2 štvrtého pododseku ES, podľa ktorého „články 253 až 256 platia pre nariadenia a rozhodnutia prijaté ECB“.

211 Táto konkrétna chyba, ktorá sa mohla vyskytnúť v niektorých konsolidovaných neoficiálnych verziách Zmluvy o ES, vyplýva najpravdepodobnejšie z nesprávneho uplatnenia článku 12 ods. 2 Amsterdamskej zmluvy, podľa ktorej sa krížové odkazy na články v Zmluve o ES upravia v súlade s novým prečíslením upraveným v odseku 1 tohto článku.

212 Z Amsterdamskej zmluvy jasne vyplýva, že nezmenila článok 108 a Zmluvy ES (teraz článok 110 ES), ktorý znel takto: „články 190, 191 a 192 platia pre nariadenia a rozhodnutia prijaté ECB“. Amsterdamská zmluva teda nepridala do tohto zoznamu článkov nový článok 191 a Zmluvy ES (teraz článok 255 ES) o práve na prístup k dokumentom. Za týchto podmienok krížový odkaz na článok 110 ES znamená podľa článku 12 ods. 2 Amsterdamskej zmluvy „články 253, 254 a 256“.

213 Je nepochybné, že vyššie uvedená konkrétna chyba bola úradne napravená dohodou všetkých signatárskych štátov a že od zápisnice o oprave Amsterdamskej zmluvy podpísanej v Ríme 16. marca 1999 už nie je sporné, že článok 255 ods. 1 ES sa neuplatňuje na ECB.

214 Za týchto okolností sú úvahy žalobcu o údajnom priamom účinku článku 255 ES irelevantné, keďže Súd prvého stupňa jasne spresnil, že toto ustanovenie nebolo priamo uplatniteľné vzhľadom na to, že nebolo nepodmienečné ani jeho vykonanie nezávisí od prijatia neskorších opatrení (rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. decembra 2001, Petrie a i./Komisia, T-191/99, Zb. s. II-3677, bod 35).

215 Okrem iného čítanie článku 255 ES „vo svetle článkov 1 EÚ a 6 EÚ“, ako uvádza žalobca, nemôže vyvrátiť zistenie o neuplatnení článku 255 ES na ECB.

216 Treba doplniť, že článok 1 druhý odsek EÚ, podľa ktorého „táto zmluva predstavuje novú etapu v procese utvárania čoraz užšieho spojenectva medzi národmi Európy, v ktorom sa prijímajú rozhodnutia čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“, nemá priamy účinok, keďže dotknuté ustanovenie nebolo považované za „jasné“ v zmysle rozsudku Súdneho dvora z 5. februára 1963 Van Gend en Loos (26/62, Zb. s. 1) (rozsudok Petrie a i./Komisia, už citovaný v bode 214 vyššie, bod 35).

217 Pokiaľ ide o článok 6 EÚ, treba pripomenúť, že Maastrichtská zmluva zahrnula do zmlúv zásadu podriadenia Únie dodržiavaniu základných práv. Článok 6 EÚ má za cieľ zabezpečiť tieto práva „ako základné zásady práva Spoločenstva“.

218 Žalobca však v druhom rade uvádza, že článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB je v priamom rozpore s judikatúrou Súdu prvého stupňa a Súdneho dvora, ktorý uznal základnú zásadu transparentnosti (rozsudok Rothmans/Komisia, už citovaný v bode 150 vyššie, bod 55), zásadu práva na informácie, ako aj právo na prístup k dokumentom ako neoddeliteľný prvok zásady demokracie (rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. júla 1999, Hautala/Rada, T-14/98, Zb. s. II-2489, body 82 a 87).

219 ECB spochybňuje v práve Spoločenstva existenciu základnej právnej zásady upravujúcej všeobecné právo na prístup k jej dokumentom a dokumentom inštitúcií Spoločenstva. Aj keď argumentácie založené na takejto zásade boli opakovane predložené súdom Spoločenstva, žiadny z nich nepovažoval za potrebné ich preskúmať.

220 V tejto súvislosti treba uviesť, že v rozsudku zo 6. decembra 2001 Rada/Hautala (C-353/99 P, Zb. s. I-9565) Súdny dvor uviedol, že vo svojom rozsudku Holandsko/Rada, už citovanom v bode 72 vyššie, zdôraznil význam práva na prístup verejnosti k dokumentom v dispozícii orgánov verejnej moci a pripomenul, že vyhlásenie č. 17 spája s týmto právom „demokratický charakter inštitúcií [*neoficiálny preklad*]“. Súdny dvor sa ďalej domnieval, že Súd prvého stupňa správne rozhodol, že článok 4 ods. 1 rozhodnutia 93/731 sa má vykladať v tom zmysle, že Rada mala povinnosť preskúmať, či sa má umožniť čiastočný prístup k údajom, na ktoré sa nevzťahujú výnimky, a zrušil sporné rozhodnutie, a to „bez toho, aby bolo potrebné preskúmať, či, ako to tvrdili Rada a španielska vláda, Súd prvého stupňa nesprávne vychádzal z existencie zásady práva na informácie“ (rozsudok Rada/Hautala, už citovaný, bod 31).

221 V každom prípade aj za predpokladu, že právo na prístup k dokumentom v dispozícii orgánov verejnej moci Spoločenstva vrátane ECB môže byť považované za základné právo chránené právnym poriadkom Spoločenstva ako všeobecná zásada práva, námietka nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvod vychádzajúci z porušenia takejto zásady, nemôže byť prijatá.

222 Treba pripomenúť, že základné práva nemožno považovať za „absolútne privilégiá“ a že je „legitímne vyhradiť vo vzťahu k týmto právam uplatnenie určitých obmedzení odôvodnených cieľmi všeobecného záujmu sledovanými Spoločenstvom, pokiaľ sa nezasahuje do podstaty týchto práv“ (rozsudok Súdneho dvora zo 14. mája 1974, Nold/Komisia, 4/73, Zb. s. 491, bod 14).

223 Pokiaľ ide o právo na prístup k dokumentom, dôvody spojené s ochranou verejného záujmu alebo súkromného záujmu ho môžu legitímne obmedziť.

224 Treba teda uviesť, že etický kódex sa zmieňuje o tom, že prístup k dokumentu nemožno priznať v prípade, ak by jeho zverejnenie mohlo zasiahnuť ochranu verejného záujmu predpokladaného z hľadiska „menovej stability [*neoficiálny preklad*]“.

225 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331), uplatniteľné od 3. decembra 2001, ktoré sleduje udelenie čo najširšieho možného účinku právu verejnosti na prístup, ale aj určenie jeho hraníc v súlade s článkom 255 ods. 2 ES, definuje určitý počet verejných a súkromných záujmov, ktoré sú zabezpečené prostredníctvom režimu výnimiek z práva na prístup.

226 Článok 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 najmä stanovuje, že inštitúcie odmietnu prístup k dokumentu v prípade, ak by sa jeho zverejnením porušila ochrana verejného záujmu týkajúceho sa „finančnej, menovej alebo hospodárskej politiky Spoločenstva alebo niektorého členského štátu“.

227 Okrem iného výnimky z prístupu k dokumentom upravené článkom 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 sú spísané ako kogentné ustanovenia. Z toho vyplýva, že inštitúcie majú povinnosť zamietnuť prístup k dokumentom patriacim medzi tieto výnimky, ak sa predloží dôkaz o uvedených okolnostiach (pozri analogicky rozsudky Súdu prvého stupňa z 5 marca 1997, WWF UK/Komisia, T-105/95, Zb. s. II-313, bod 58, a z 13. septembra 2000, Denkavit Nederland/Komisia, T-20/99, Zb. s. II-3011, bod 39) a týmto textom nie je upravené nijaké zváženie vo vzťahu k „vyšším verejným záujmom“, na rozdiel od výnimiek uvedených v článku 4 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1049/2001.

228 Je opodstatnené tiež zdôrazniť, že článok 10 ods. 4 štatútu ESCB výslovne stanovuje, že rokovania na zasadnutiach rady guvernérov sú dôverné a že výklad článku 110 ES

v spojení s článkom 255 ES vyjadruje vylúčenie ECB z pôsobnosti tohto posledného ustanovenia a rovnako existenciu osobitného zaobchádzania ECB vo vzťahu k Európskemu parlamentu, Rade a Komisii týkajúceho sa prístupu k dokumentom.

229 Tieto osobitné ustanovenia sú spojené s úlohami zverenými ECB Zmluvou o ES, ktorej autori zjavne zamýšľali, že bude spôsobilá splniť ich samostatne (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 2003, Komisia/ECB, C-11/00, Zb. s. I-7147, bod 130).

230 Treba pripomenúť, že ESCB je zložený z ECB a národných centrálnych bánk a že je riadený orgánmi s rozhodovacími právomocami ECB, ktorými sú rada guvernérov a výkonná rada. V súlade s článkom 105 ES základné úlohy ESCB spočívajú v definovaní a uskutočňovaní menovej politiky Spoločenstva, v riadení devízových operácií, v udržiavaní a spravovaní oficiálnych devízových rezerv členských štátov a v podporovaní plynulého fungovania platobných systémov, pričom hlavným cieľom je udržanie cenovej stability. ECB vydáva nariadenia a prijíma rozhodnutia potrebné na plnenie úloh ESCB (článok 110 ES).

231 Zdá sa, že ochrana verejného záujmu spojeného s menovou politikou v Spoločenstve predstavuje legitímny dôvod obmedzenia práva na prístup k dokumentom v dispozícii orgánov verejnej moci Spoločenstva, považovaného za základné právo.

232 V predmetnom prípade žalobca spochybňuje zákonnosť článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, ktorý najmä upravuje obdobie dôvernosti 30 rokov pre dokumenty

uschované v archívoch výboru guvernérov. Ako ECB spresnila vo svojich písomnostiach, tieto archívy obsahujú dokumenty spísané na jednej strane výborom guvernérov, výborom zástupcov, podvýbormi, skupinami odborníkov a na druhej strane menovým výborom.

233 Je tiež nepochybné, že činnosť výboru guvernérov, ako aj menového výboru sa konkrétne vzťahovala na menovú politiku v Spoločenstve.

234 Menový výbor má svoj pôvod v starom článku 105 ods. 2 Zmluvy EHS, ktorý stanovoval, že „na podporu koordinácie politík členských štátov v menovej oblasti, v rozsahu potrebnom na fungovanie spoločného trhu sa týmto zriaďuje Menový výbor s poradnou funkciou“.

235 Tento výbor, zložený z členov vymenovaných členskými štátmi a Komisiou, mal za úlohu sledovať menovú a finančnú situáciu členských štátov a Spoločenstva, ako aj situáciu v oblasti pohybu kapitálu a slobody platieb, pravidelne spísať správu o týchto skutočnostiach pre Radu a Komisiu a vypracovať pre tieto inštitúcie stanoviská.

236 Rada prijala 8. mája 1964 rozhodnutie 64/300 o spolupráci medzi centrálnymi bankami členských štátov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a zriadila výbor guvernérov zložený z guvernérov centrálnych bánk členských štátov s tým, že Komisia bola vyzvaná, aby bola zastúpená jedným zo svojich členov na schôdzach tohto výboru.

237 Výbor guvernérov mal za úlohu predovšetkým pristúpiť k „poradám o všeobecných zásadách a hlavnom smerovaní politiky centrálnych bánk najmä v oblasti úverov, menového trhu a trhu výmen [*neoficiálny preklad*]“ a „výmenám informácií o hlavných opatreniach vzťahujúcich sa na právomoc centrálnych bánk a preskúmať tieto opatrenia [*neoficiálny preklad*]“. Úlohy výboru guvernérov sa rozšírili rozhodnutím 90/142, v ktorom sa stanovilo, že výbor mohol zaslať rôznym vládam a Rade stanoviská „o politikách spôsobilých zasiahnuť vnútornú a vonkajšiu menovú situáciu v Spoločenstve a osobitne fungovanie [EMS] [*neoficiálny preklad*]“.

238 Treba uviesť, že článok 12 ods. 2 rokovacieho poriadku výboru guvernérov stanovoval, že „pokiaľ sa nerozhodne inak, všetky dokumenty vydané týmto výborom sú dôverné [*neoficiálny preklad*]“.

239 Menový výbor a výbor guvernérov ukončili svoju činnosť 1. januára 1999 a 1. januára 1994 a boli nahradené hospodárskym a finančným výborom a EMI. Dokumenty vydané týmito dvomi prvými orgánmi, ktoré prevzala ECB v dôsledku likvidácie EMI, boli zoskupené vzhľadom na ich pôvod a ich povahu do osobitnej kategórie archívov.

240 Ako sa uviedlo v druhom odôvodnení nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 354/83 z 1. februára 1983 o otvorení historických archívov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu pre verejnosť (Ú. v. ES L 43 s. 1; Mim. vyd. 16/001, s. 3), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1700/2003 z 22. septembra 2003 (Ú. v. ES L 243 s. 1; Mim. vyd. 16/001, s. 216), „v členských štátoch aj v medzinárodných organizáciách je štandardnou praxou, že po uplynutí určitého počtu rokov sa archívy sprístupňujú verejnosti“.

241 V predmetnej veci žalobca považuje trvanie obdobia dôvernosti 30 rokov za neprimerane dlhé, pokladá ho za nepresné, keďže začiatok nie je výslovne stanovený článkom 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, a *in fine* sa domnieva, že „znemožňuje jeho právo na prístup“.

242 Napriek tomu treba v prvom rade zdôrazniť, že vyššie uvedená lehota 30 rokov presne zodpovedá lehote, ktorú stanovil článok 1 nariadenia č. 354/83 a ktorej uplynutie v zásade umožňuje každému, kto o to žiada, prístup k historickým archívom inštitúcií Spoločenstva.

243 Vo svojich pravidlách pre historické archívy (pravidlá prijaté 7. októbra 2005 riadiacim výborom Banky) (Ú. v. ES C 289, 2005, s. 12) Európska investičná banka rovnako stanovila lehotu 30 rokov pred otvorením jej historických archívov verejnosti.

244 Okrem toho článok 4 ods. 7 nariadenia č. 1049/2001 stanovuje, že výnimky z práva na prístup stanovené v odsekoch 1 až 3 tohto istého článku môžu platiť najviac na obdobie 30 rokov. Napriek tomu v prípade dokumentov, na ktoré sa vzťahujú výnimky týkajúce sa súkromia [článok 4 ods. 1 písm. b)] alebo obchodných záujmov (článok 4 ods. 2 prvá zarážka) a v prípade citlivých dokumentov (článok 9) môžu výnimky, ak to je nevyhnutné, platiť aj na dlhšie obdobie.

245 Okrem iného, aj keď je nepochybné, že článok 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB neobsahuje zmienku o začiatku plynutia lehoty 30 rokov, toto jednoduché zanedbanie samo osebe nemôže mať za následok nezákonnosť ustanovenia spochybneného žalobcom.

246 Vzhľadom na osobitnú povahu dotknutých archívov, pokrývajúcich najmä činnosť orgánu, ktorý bol zriadený v roku 1964 a rozpustený až 1. januára 1994, ako aj na ustálenú prax uvedenú vyššie, sa treba domnievať, že obdobie dôvernosti 30 rokov stanovené rokovacím poriadkom ECB, prijatým v roku 1998, malo ako začiatok implicitne, ale nevyhnutne dátum vydania dokumentov. Okrem iného tento posledne uvedený časový údaj prevzalo aj nariadenie č. 354/83 na začatie lehoty dôvernosti 30 rokov, ktorú stanovilo.

247 V druhom rade treba uviesť, že z článku 23 ods. 3 druhej vety rokovacieho poriadku ECB vyplýva, že pravidlo dôvernosti nie je absolútne.

248 Už citované ustanovenie má totiž za cieľ zveriť verejnosti právo podať žiadosť o skrátenie lehoty dôvernosti, keďže nič nebráni tomu, aby právna úprava týkajúca sa vnútornej organizácie prác inštitúcie mala právne účinky voči tretím osobám (rozsudok Holandsko/Rada, už citovaný v bode 72 vyššie, bod 38). Podľa článku 23 ods. 3 druhej vety rokovacieho poriadku ECB, ktorý sa má uplatniť všeobecne, každý môže žiadať prístup k akémukoľvek z dokumentov uschovaných v archívoch výboru guvernérov aj pred uplynutím lehoty 30 rokov.

249 V rozpore s tvrdeniami žalobcu o neexistencii súdnej ochrany podlieha rozhodnutie rady guvernérov o zamietnutí žiadosti o skrátenie obdobia dôvernosti ako v predmetnej veci súdnemu preskúmaniu v súlade s právom na účinnú súdnu ochranu. Úlohou súdu je preskúmať, či rada guvernérov riadne uplatnila právomoc, ktorá vyplýva z článku 23 ods. 3 druhej vety rokovacieho poriadku ECB.

250 Zo súhrnu vyššie uvedených úvah vyplýva, že námietka nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB založená na údajnom porušení „práva žalobcu na prístup k dokumentom ECB a základnej zásady transparentnosti“ musí byť zamietnutá.

— O žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvode vychádzajúcom zo zneužitia právomoci

251 Na podporu svojho návrhu na zrušenie žalobca tvrdí, že ECB sa dopustila zneužitia právomoci charakterizovaného tak objektívnymi, ako aj subjektívnymi skutočnosťami.

252 Pokiaľ ide o objektívne skutočnosti, žalobca uvádza, že ECB, ktorá požíva veľmi širokú nezávislosť, narýchlo prijala článok 23 ods. 3 svojho rokovacieho poriadku bez toho, aby prihliadla na judikatúru a ústavnú povinnosť vyplývajúcu z Amsterdamskej zmluvy, podpísanej 2. októbra 1997, ktorá jej ukladala povinnosť stanoviť v osobitnom nariadení právo na prístup k dokumentom. ECB konala s jediným cieľom „zrušenia demokratického práva“.

253 V rozsahu, v akom táto výhrada môže byť chápaná ako dodatočný žalobný dôvod smerujúci k preukázaniu nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB z dôvodu, že toto ustanovenie sa prijalo na základe zneužitia právomoci, musí byť zamietnutá.

254 Podľa ustálenej judikatúry akt obsahuje nedostatky vyplývajúce zo zneužitia právomoci, iba ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodujúcich sa indícií ukazuje, že bol prijatý s výlučným alebo prinajmenšom rozhodujúcim zámerom dosiahnuť

iné ako uvádzané ciele alebo vyhnúť sa postupu osobitne upravenému na posúdenie okolností prejednávanej veci Zmluvou (rozsudky Súdneho dvora z 21. februára 1984, Walzstahl Vereinigung a Thyssen, 140/82, 146/82, 221/82 a 226/82, Zb. s. 951, bod 27; z 21. júna 1984, Lux/Dvor audítorov, 69/83, Zb. s. 2447, bod 30, a z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 24; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. apríla 1995, Ferriere Nord/Komisia, T-143/89, Zb. s. II-917, bod 68).

255 V predmetnej veci stačí konštatovať, že úvahy žalobcu sú založené na nesprávnej domnienke v tom zmysle, že ustanovenia Amsterdamskej zmluvy, z ktorej pochádza článok 255 ES, neupravujú právo na prístup verejnosti k dokumentom ECB. Navyše judikatúra v oblasti prístupu k dokumentom, na ktorú odkazuje žalobca, sa netýka ECB.

256 Samotné tvrdenie, že ECB konala s cieľom „zrušenia demokratického práva“, predstavuje čistú intelektuálnu špekuláciu, a nie konkrétnu a objektívnu indíciu o zneužití právomoci.

257 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že námietka nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB vznesená žalobcom musí byť zamietnutá.

b) O porušení povinnosti odôvodnenia

258 Žalobca tvrdí, že rozhodnutie ECB v odpovedi na jeho žiadosť o skrátenie lehoty dôvernosti na získanie prístupu k dohode Bazilej/Nyborg nie je nijako odôvodnené a porušuje článok 253 ES, čo výslovne spochybňuje ECB.

259 ECB vo svojich písomnostiach pôvodne tvrdila, že vzhľadom na všeobecnú záväznosť rozhodnutia rady guvernérov, ktoré nebolo adresované žalobcovi, nebolo nevyhnutné uviesť v liste z 8. novembra 1999 informujúcom žalobcu o tomto rozhodnutí „dodatočné, individuálne a osobitné odôvodnenie“. Treba napriek tomu pripomenúť, že na pojednávaní ECB jasne uznala individuálny charakter svojho rozhodnutia a neskôr upustila od námietky neprípustnosti založenej na všeobecnej záväznosti tohto rozhodnutia.

260 ECB sa domnieva, že v každom prípade list z 8. novembra 1999 obsahuje údaj o určitom počte dôvodov, z ktorých jasne vyplýva, že rada guvernérov, ktorá disponuje širokou voľnou úvahou v oblasti svojej právomoci, zvážila záujmy žalobcu vo vzťahu k ochrane verejného záujmu, najmä pokiaľ ide o riziká pre menovú stabilitu. Keďže podstatná časť cieľa sledovaného radou bola takto zistená, je neúmerné vyžadovať presnejšie odôvodnenie, ktoré by vyžadovalo zverejnenie obsahu dokumentov.

261 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry odôvodnenie vyžadované podľa článku 253 ES musí byť prispôsobené povahe predmetného právneho aktu a musí jasne a jednoznačne vyjadrovať úvahy inštitúcie, ktorá právny akt vydala, aby mohli dotknuté osoby porozumieť dôvodom prijatého opatrenia a aby mohol príslušný súd vykonávať svoje preskúmanie. V odôvodnení nemusia byť uvedené všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky tohto článku, sa musí posudzovať nielen vzhľadom na jeho slovné znenie, ale i na jeho celkový kontext, ako aj vzhľadom na všetky právne predpisy v danej oblasti (pozri rozsudok Interporc/Komisia, už citovaný v bode 150 vyššie, bod 55 a tam citovanú judikatúru).

262 V predmetnej veci sa žalobca listom z 27. júla 1999 obrátil na ECB so žiadosťou o skrátenie obdobia dôvernosti 30 rokov založenou na článku 23 ods. 3 rokovacieho

poriadku, aby sa mohol oboznámiť s dokumentmi súvisiacimi s dohodou Bazilej/Nyborg, a to poukázaním na ich dôležitosť pre napísanie jeho doktorandskej práce.

263 Vzhľadom na povahu žiadosti predloženej žalobcom treba analogicky uplatniť judikatúru, podľa ktorej inštitúcia, ktorej je zaslaná žiadosť o prístup k dokumentom, musí v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť, že konkrétne posúdila dokumenty, pre ktoré sa prístup žiada (rozsudky Kuijer/Rada, už citovaný v bode 150 vyššie, bod 38, a JT's Corporation/Komisia, už citovaný v bode 131 vyššie, body 64 a 65).

264 V odpovedi na žiadosť Súdu prvého stupňa ECB predložila rôzne dokumenty potvrdzujúce existenciu rozhodnutia rady guvernérov z 21. októbra 1999 a najmä výňatok zo zápisnice z 29. stretnutia tejto rady, v ktorom sa iba spomína predloženie žiadosti o prístup k celkovej dokumentácii dohody Bazilej/Nyborg zo strany predsedu a rozhodnutie rady schváliť návrh jej predsedu neumožniť prístup k archívom výboru guvernérov.

265 V liste z 8. novembra 1999 sa uvádza, že rada guvernérov na jednej strane prihliadla na „skutočnosť, že dohoda Bazilej/Nyborg nie je jednotný dokument v pravom zmysle slova, spísaný vo forme dohody medzi stranami, ale existuje iba vo forme správ a zápisníc, ktorých autorom je výbor guvernérov a menový výbor", a na druhej strane zistila, že tlačové komuniké vysvetľujúce „veľmi podrobne všetky body dohody medzi guvernérmi centrálnych bánk" už bolo žalobcovi zaslané. Uvádza sa tiež, že iný dokument, a to kópia aktu z 10. novembra 1987 vykonávajúceho zmeny dohody o EMS z 13. marca 1979, bol pripojený k dotknutému listu.

266 Podľa znenia listu z 8. novembra 1999 je spresnené, že „na základe týchto zistení rada guvernérov rozhodla o nesprístupnení archívov výboru guvernérov“, keďže riaditeľ ECB poverený vzťahmi s verejnosťou vyjadril presvedčenie o plodnom pokračovaní výskumných prác žalobcu vzhľadom na to, že už disponoval podstatnými informáciami o dohode Bazilej/Nyborg.

267 Aj keď z listu z 8. novembra 1999 jasne vyplýva, že rada guvernérov nepochybne spresnila celkovú dokumentáciu dohody Bazilej/Nyborg, nemožno z toho vyvodiť, že rozhodnutie rady znamená, že pristúpila ku konkrétnemu posúdeniu dokumentov uvedených v žiadosti o prístup. Samotné spresnenie povahy dokumentov, pre ktoré sa žiada prístup, nemôže predstavovať posúdenie informácií obsiahnutých v týchto dokumentoch. Rozhodnutie rady guvernérov z 21. októbra 1999, tak ako bolo oznámené žalobcovi 8. novembra 1999, teda nijako nezdôrazňuje posúdenie v závislosti od obsahu žiadaných dokumentov.

268 V každom prípade aj za predpokladu pripustenia, že dôvody tohto rozhodnutia preukazujú existenciu konkrétneho preskúmania žiadaných dokumentov, treba uviesť, že žalobca nebol spôsobilý v celom rozsahu pochopiť dôvody zamietnutia prístupu, ktorý mu bol odoprený, a že Súd prvého stupňa nie je spôsobilý vykonávať svoje preskúmanie.

269 Je totiž nutné konštatovať, že vo svojom rozhodnutí o zamietnutí skrátenia obdobia dôvernosti, a teda zamietnutia prístupu k dokumentom, rada guvernérov neuvádza nijakú osobitnú nevyhnutnosť alebo dôvod ochrany vo vzťahu k týmto dokumentom ani neposkytuje *a fortiori* nijaké vysvetlenie, ani stručné, ktoré by odôvodňovalo jej zamietnutie zverejnenia obsahu dokumentov umožňovalo pochopiť a preskúmať skutočnosť nevyhnutnosti ochrany.

270 Zdá sa, že toto rozhodnutie je založené výlučne na posúdení rady guvernérov osobitnej potreby žalobcu disponovať žiadanými dokumentmi vzhľadom na informácie oznámené dotknutej osobe vo veci dohody Bazilej/Nyborg, považované v danom prípade za postačujúce.

271 V rozpore s tým, čo tvrdí ECB, jej rozhodnutie jasne nevysvetľuje zváženie záujmov žalobcu s verejným záujmom predstavovaným menovou stabilitou.

272 Až vo vyjadrení k žalobe ECB po prvýkrát uviedla, že rada guvernérov sa domnievala, že žiadané dokumenty, určené predovšetkým na vedenie politických rozhovorov počas neformálneho stretnutia ministrov financií v Nyborgu, obsahovali porady a rozporné informácie, ktoré neboli sprístupnené verejnosti s tým, že dôvernosť týchto politických porád musí byť ešte dodržaná na zachovanie „priestoru“ na premýšľanie. V duplike v odpovedi na žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia ECB tvrdila, že dôvody jej rozhodnutia jasne preukazujú, že rada guvernérov „v skutočnosti zvážila záujmy žalobcu vzhľadom na ochranu verejného záujmu a najmä na riziká pre menovú stabilitu“.

273 Okrem toho treba pripomenúť, že ak kontext prijatia rozhodnutia môže znížiť požiadavky odôvodnenia, ktoré sú na ťarchu inštitúcie, môže ich za osobitných okolností aj zvýšiť (rozsudok Kuijer/Rada, už citovaný v bode 150 vyššie, bod 45). V predmetnej veci je tak opodstatnené preskúmať dodržanie povinnosti odôvodnenia vo svetle súboru korešpondencie medzi inštitúciou a žalobcom.

274 V odpovedi na jeho prvú žiadosť o prístup k dohode Bazilej/Nyborg ECB žalobcovi oznámila, že dokumenty pochádzajúce z výboru guvernérov nepatria do pôsobnosti rozhodnutia 1999/284, ale do pôsobnosti článku 23 ods. 3 jej rokovacieho poriadku, ktorý najmä stanovuje, že tieto dokumenty sú voľne dostupné až po uplynutí lehoty 30 rokov. V dôsledku toho ECB nezaslala žalobcovi nijaký dokument zaradený v archívoch výboru guvernérov.

275 Dňa 27. júla 1999 žalobca napísal ECB s cieľom vyžiadania opätovného preskúmania jeho žiadosti na základe článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, ktorý oprávňuje radu guvernérov v niektorých osobitných prípadoch skrátiť obdobie dôvernosti 30 rokov. Na podporu svojej žiadosti žalobca výslovne poukázal na dátum prijatia dohody Bazilej/Nyborg a na čisto historický charakter EMS.

276 Za týchto okolností požiadavky odôvodnenia ukladajú ECB povinnosť odpovedať na túto druhú žiadosť o prístup založenú na nepochybne inom právnom základe, ale vo vzťahu k rovnakému predmetu, uvedením dôvodov, pre ktoré okolnosti uvedené žalobcom nie sú spôsobilé zmeniť jej postoj k dôvernosti dotknutých dokumentov.

277 V rozhodnutí ECB teda rada guvernérov neuviedla nijaký dôvod spôsobilý vyvrátiť tvrdenia žalobcu. Až po podaní žaloby o neplatnosť ECB na jednej strane tvrdila, že vyjadrené názory a stratégie analyzované v dokumentoch predstavujúcich dohodu Bazilej/Nyborg boli naďalej platné a mohli mať vplyv na aktuálny výmenný mechanizmus, aj keď sa týkal iba centrálnych bánk dvoch členských štátov, a na druhej strane, že „na účely vyhnutia sa akémukoľvek zmäteniu trhov“ existovali legitímne dôvody na nezverejnenie týchto dokumentov.

278 Treba pripomenúť, že odôvodnenie sa musí nachádzať v samotnom texte rozhodnutia, a ak toto rozhodnutie predstavuje začiatok odôvodnenia ako v predmetnej veci, nemôže byť rozvinuté a vysvetlené prvýkrát a *a posteriori* na súde Spoločenstva okrem výnimočných okolností, ktoré nie sú splnené v predmetnej veci pri neexistencii akejkoľvek naliehavosti a vzhľadom na jednotný charakter aktu, ktorý mala ECB prijať (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 2. júla 1992, Dansk Pelsdyravlerforening/Komisia, T-61/89, Zb. s. II-1931, bod 131, a z 15. septembra 1998, European Night Services a i./Komisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141, bod 95).

279 Zo súhrnu vyššie uvedených úvah vyplýva, že rozhodnutie ECB musí byť zrušené ako rozhodnutie, ktoré nespĺňa požiadavky odôvodnenia vyžadované článkom 253 ES bez toho, aby bolo treba preskúmať ostatné žalobné dôvody na zrušenie vznesené žalobcom a založené na zneužití právomoci, porušení zásady správneho úradného postupu a nesprávnom posúdení ECB.

280 Nakoniec treba v tomto štádiu uviesť, že po tom, čo žalobca podal žalobu o neplatnosť (vec T-3/00), obrátil sa na Súd prvého stupňa so žalobou o náhradu škody (vec T-337/04), z ktorej jasne vyplýva, že nezákonné správanie vytýkané Rade a ECB presne spočíva v prijatí rozhodnutí, ktorých zrušenia sa žalobca domáha vo veci T-3/00.

281 V rámci svojej žaloby o náhradu škody a na preukázanie protiprávneho konania žalovaných žalobca rozvinul argumentáciu čiastočne rovnakú ako tú, ktorá je formulovaná s cieľom dosiahnutia neplatnosti dotknutých aktov. Je nepochybné, že žalobca vzniesol nový žalobný dôvod nezákonnosti označených rozhodnutí o zamietnutí prístupu, a to porušenie zásady právnej istoty, ako aj nové tvrdenia na podporu dôvodov nezákonnosti už vznesených v konaní o neplatnosť a zodpovedajúce niektorým tvrdeniam žalovaných formulovaným v tomto konaní.

282 V rozsahu, v akom táto argumentácia môže byť chápaná ako vyjadrená takisto na podporu návrhov smerujúcich k zrušeniu rozhodnutí Rady a ECB formulovaných v rámci veci T-3/00, musí byť odmietnutá ako neprípustná.

283 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že žaloba o náhradu škody je samostatným procesným prostriedkom, ktorý má v rámci systému procesných prostriedkov svoju osobitnú funkciu a je podriadený vykonávacím podmienkam, ktoré zohľadňujú jeho osobitný cieľ. Hoci cieľom žalôb o neplatnosť a nečinnosť je postihovať protiprávnosť právne záväzného aktu alebo neexistenciu takéhoto aktu, predmetom žaloby o náhradu škody je návrh na náhradu škody vyplývajúcej z aktu alebo z protiprávneho konania, ktoré možno pripísať inštitúcii alebo orgánu Spoločenstva (pozri rozsudok Súdneho dvora z 23. marca 2004, Omdudsman/Lamberts, C-234/02 P, Zb. s. I-2803, bod 59 a tam citovanú judikatúru).

284 Zásada samostatnosti procesných prostriedkov v predmetnej veci zakazuje jednotné posúdenie súhrnu dôvodov nezákonnosti uvádzaných v rámci žaloby o neplatnosť a žaloby o náhradu škody vzhľadom na rôzne dôsledky rozhodnutí vyhovujúcich týmto žalobám. Vyhovenie žalobe o neplatnosť vedie k zániku dotknutého aktu v právnom poriadku Spoločenstva, zatiaľ čo úspech žaloby o náhradu škody umožňuje iba náhradu škody spôsobenej týmto aktom bez toho, aby bol tento akt automaticky zrušený.

285 Keďže spojenie vecí T-3/00 a T-337/04 na účely ústnej časti konania a rozsudku nemôže vyvrátiť už citovaný záver a rozhodnutie o spojení sa nedotýka nezávislosti a samostatnosti dotknutých vecí, rozhodnutie o ich rozdelení je vždy možné (rozsudok Súdneho dvora z 21. júna 2001, Moccia Irme a i./Komisia, C-280/99 P až

C-282/99 P, Zb. s. I-4717, bod 66, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2005, Honeywell/Komisia, T-209/01, Zb. s. II-5527, bod 71).

C — *O žiadostiach týkajúcich sa dôkazných prostriedkov a opatrení na zabezpečenie priebehu konania*

286 V rámci svojej žaloby o neplatnosť žalobca žiadal Súd prvého stupňa nariadiť dôkazné prostriedky na objasnenie podmienok, za ktorých boli prijaté napadnuté rozhodnutia, konkrétnejšie určiť, za akých podmienok sa správa menového výboru dostala do dispozície ECB, a nariadiť, aby doložila do spisu zápisnice zo stretnutia rady guvernérov konaného 21. októbra 1999.

287 Vzhľadom na údaje poskytnuté ECB, pokiaľ ide o podmienky držania správy menového výboru, tak ako sú pripomenuté v bode 144 vyššie, oznámenie zo strany ECB rôznych dokumentov a najmä výňatku zápisnice z 29. stretnutia rady guvernérov konaného 21. októbra 1999, vysvetlenia a dokumenty poskytnuté Radou a týkajúce sa podmienok, za ktorých bolo prijaté rozhodnutie z 30. júla 1999, musia sa žiadosti žalobcu uvedené v predchádzajúcom bode považovať za uspokojené, a sú preto bezpredmetné.

288 Pokiaľ ide o žiadosť o opatrenie na zabezpečenie priebehu konania predloženú žalobcom a smerujúcu k tomu, aby ECB poskytla štatistické údaje o prístupe k jej dokumentom v priebehu obdobia od 1. júna 1998 do 31. mája 2000, musí byť zamietnutá ako bezvýznamná pre riešenie sporu.

**O žalobe o náhradu škody**

A — *Úvodné úvahy*

289 Je opodstatnené uviesť, že žalobca sa zjavne domáha určenia vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva v zmysle článku 288 druhého odseku ES pre protiprávne konanie jeho orgánov.

290 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že uplatnenie takejto zodpovednosti je podriadené splneniu súboru podmienok, konkrétne: nezákonnosti konania vytýkaného inštitúciám, existencie skutočnej škody a príčinnej súvislosti medzi údajným konaním a uvádzanou škodou (rozsudok Súdneho dvora z 29. septembra 1982, Oleifici Mediterranei/EHS, 26/81, Zb. s. 3057, bod 16; rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. júla 1996, International Procurement Services/Komisia, T-175/94, Zb. s. II-729, bod 44; zo 16. októbra 1996, Efisol/Komisia, T-336/94, Zb. s. II-1343, bod 30, a z 11. júla 1997, Oleifici Italiani/Komisia, T-267/94, Zb. s. II-1239, bod 20).

291 Pokiaľ ide o prvú z podmienok, judikatúra vyžaduje, aby bolo preukázané dostatočne závažné porušenie právnej normy priznávajúcej práva jednotlivcom (rozsudok Súdneho dvora zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, bod 42). Pokiaľ ide o požiadavku, podľa ktorej musí byť porušenie dostatočne závažné, rozhodujúcim kritériom, na základe ktorého je možné považovať túto požiadavku za splnenú, je kritérium zjavného a vážneho nerešpektovania obmedzení zo strany príslušnej inštitúcie Spoločenstva, ktoré sú stanovené na jej voľnú úvahu. Ak táto inštitúcia disponuje len značne obmedzenou alebo dokonca nedisponuje nijakou mierou voľnej úvahy, na preukázanie dostatočne závažného porušenia môže postačovať obyčajné porušenie práva Spoločenstva (rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 2002, Komisia/Camar a Tico, C-312/00 P, Zb. s. I-11355, bod 54,

a rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. júla 2001, Comafrica a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 a T-225/99, Zb. s. II-1975, bod 134).

292 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa príčinnej súvislosti, Spoločenstvo sa môže považovať za zodpovedné len za škodu, ktorá dostatočne priamo vyplýva z protiprávneho konania príslušnej inštitúcie (rozsudok Súdneho dvora zo 4. októbra 1979, Dumortier Frères a i./Rada, 64/76 a 113/76, 167/78 a 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, Zb. s. 3091, bod 21, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. februára 2003, Meyer/Komisia, T-333/01, Zb. s. II-117, bod 32). Na druhej strane Spoločenstvu neprináleží náprava ani odstránenie všetkých škodlivých následkov konania jej orgánov, hoci aj vzdialených (pozri v tomto zmysle rozsudok Dumortier Frères a i./Rada, už citovaný, bod 21).

293 Pokiaľ ide o škodu, treba zdôrazniť, že táto škoda musí byť skutočná a určitá (rozsudok Súdneho dvora z 27. januára 1982, Birra Wührer a i./Rada a Komisia, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 a 5/81, Zb. s. 85, bod 9, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 2. júla 2003, Hameico Stuttgart a i./Rada a Komisia, T-99/98, Zb. s. II-2195, bod 67), ako aj vyčísliteľná (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 16. januára 1996, Candiotte/Rada, T-108/94, Zb. s. II-87, bod 54). Čisto hypotetická a neurčitá škoda naopak nezakladá právo na náhradu škody (pozri v tomto zmysle rozsudok Oleifici Italiani/Komisia, už citovaný v bode 290 vyššie, bod 73).

294 Prináleží žalobcovi, aby sudcovi Spoločenstva predložil dôkazy o existencii a rozsahu svojej ujmy (rozsudok Súdneho dvora z 21. mája 1976, Roquette Frères/Komisia, 26/74, Zb. s. 677, body 22 až 24; rozsudky Súdu prvého stupňa z 9. januára 1996, Koelman/Komisia, T-575/93, Zb. s. II-1, bod 97, a z 28. apríla 1998, Dorsch Consult/Rada a Komisia, T-184/95, Zb. s. II-667, bod 60).

295 Nakoniec treba pripomenúť, že pokiaľ nie je splnená čo i len jedna z týchto podmienok, žaloba musí byť zamietnutá ako celok bez toho, aby bolo potrebné preskúmať ďalšie podmienky (rozsudok Súdneho dvora z 15. septembra 1994, KYDEP/Rada a Komisia, C-146/91, Zb. s. I-4199, body 19 a 81, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. februára 2002, Förde-Reederei/Rada a Komisia, T-170/00, Zb. s. II-515, bod 37).

B — *O ujme a príčinnej súvislosti*

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

296 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa existencie ujmy, žalobca v prvom rade tvrdí, že odmietnutie dvoch „inštitúcií" Spoločenstva umožniť mu prístup k žiadanému dokumentu mu narušil jeho program písania a aj dodnes, tri roky a štyri mesiace po uplynutí lehoty stanovenej na predloženie jeho doktorandskej práce (konkrétne 31. marca 2001), mu bráni ukončiť a predložiť túto doktorandskú prácu právnickej fakulte v Solúne. Z tejto situácie logicky vyplýva, že žalobcovi bola spôsobená majetková ujma spočívajúca v strate príjmov, ktoré by získal rozumným a vhodným uplatnením udeleného titulu doktora v predmetnej veci získaním pracovného miesta právnika v inštitúciách alebo medzinárodných inštitúciách ako ECB alebo Medzinárodný menový fond (MMF).

297 Uvádza, že procesná zásada, podľa ktorej je úlohou toho, kto poukazuje na existenciu ujmy, predložiť o nej dôkaz, nie je neobmedzená. Súd prvého stupňa musí prihliadať po prvé na osobitnú povahu veci, po druhé na povahu spôsobenej škody a na procesnú zásadu rovnosti, pokiaľ ide o dôkazné bremeno, a po tretie na judikatúru Súdneho dvora.

298 Ide tak o prvú vec v oblasti mimozmluvnej zodpovednosti týkajúcej sa prístupu k dokumentom a judikatúra, o ktorej sa zmieňuje ECB, nie je v tomto kontexte vôbec relevantná. Iba judikatúra o sporoch týkajúcich sa verejnej služby je spôsobilá poskytnúť potrebné poznatky na posúdenie.

299 Obsah žaloby nenecháva nijakú pochybnosť o skutočnosti, že uvedená ujma je ušlý zisk (*lucrum cessans*), a nie skutočná škoda (*damnum emergens*), dva rozdielne pojmy podľa judikatúry Súdu prvého stupňa (rozsudky Oleifici Italiani/Komisia, už citovaný v bode 290 vyššie, bod 72, a z 30. septembra 1998, Coldiretti a i./Rada a Komisia, T-149/96, Zb. s. II-3841, bod 48).

300 Podmienky preukázania ušlého zisku sú však pružnejšie ako podmienky skutočnej škody, keďže treba preskúmať existenciu škody a jej ohodnotenie vo svetle bežného priebehu udalostí a skutočných možností, nielen teoretických. Žalobca sa v tejto súvislosti domnieva, že predložil všetky dokumenty nevyhnutné na určenie skutočnosti uvádzanej ujmy.

301 Vysvetľuje, že jeho ujma musí byť vypočítaná na základe zisku právnika, ktorý má titul doktora, zamestnaného v ECB od 1. apríla 2001, dátumu, keď mal predložiť doktorandskú prácu, do tretieho mesiaca po vyhlásení Súdom prvého stupňa jeho rozsudku v predmetnej veci, po odpočítaní príjmov, ktoré získal z výkonu profesie advokáta v Grécku v priebehu tohto obdobia. Žalobca žiada Súd prvého stupňa, aby vyzval ECB na predloženie relevantných dôkazov v oblasti odmien jej zamestnancov na účely presného výpočtu ujmy.

302 Toto posúdenie ujmy sa zakladá na pravdepodobnom priebehu udalostí. Nejde o náhodnú situáciu, ale o situáciu, ktorá mala všetky príležitosti uskutočniť sa

vzhľadom na žiadosti o zamestnanie skutočne predložené žalobcom na ECB. Žalobca tvrdí, že uvedené dôkazy prekračujú to, čo sa vyžaduje v judikatúre na preukázanie ušlého zisku (rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. marca 2002, Joynson/Komisia, T-231/99, Zb. s. II-2085, body 102, 114, 124, 134, 137 a 173).

303 Žalobca v druhom rade tvrdí, že omeškanie približne tri a pol roka s ukončením jeho doktorandskej práce mu spôsobilo veľmi vážnu nemajetkovú ujmu, ktorá spočíva vo:

— významnom predĺžení jeho neistoty týkajúcej sa ukončenia tejto doktorandskej práce,

— omeškaní jeho postupu z profesionálneho a finančného hľadiska,

— nemožnosti uchádzať sa o profesijné možnosti v Grécku a najmä v cudzine, pre ktoré bol titul doktora nevyhnutný,

— odložení jeho činnosti na akademickej pôde, ktorá vyžaduje titul doktora, neistote týkajúcej sa zhoršenia jeho situácie aj vzhľadom na jeho vek,

— nevyhnutnosti opakovane aktualizovať jeho doktorandskú prácu z dôvodu neustálych postupov HMÚ, v súvisiacej strate času, ako aj únave,

— psychologickom tlaku v danom čase na ukončenie jeho doktorandskej práce, v negatívnych a ironických poznámkach, ktorých predmetom bol a stále je, a v povinnosti podávať vysvetlenie pri každej otázke týkajúcej sa ukončenia doktorandskej práce,

— strate času a energie spôsobenej konaním na Súde prvého stupňa a Súdnom dvore,

— psychickom vyčerpaní z dôvodu dĺžky konania, ktorého výsledok je rozhodujúci pre jeho budúcnosť.

304 Žalobca žiada za týchto podmienok sumu 90 000 eur ako náhradu jeho nemajetkovej ujmy.

305 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa príčinnej súvislosti, žalobca tvrdí, že majetková a nemajetková ujma, ktoré mu boli spôsobené, sú priamym dôsledkom nezákonných zamietnutí prístupu k spornému dokumentu, ktorý predstavuje ústredný prvok jeho štúdie, keďže ide o jedinečný a nevyhnutný historický a právny zdroj na stanovenie „existencie a fungovania *soft law* vo finančnej a menovej oblasti, ktorú HMÚ a činnosť G 7/8 pokrývajú“.

306 Uvádza, že zamietnutie prístupu malo katastrofálny negatívny účinok na program písania jeho doktorandskej práce, pretože znamenalo nemožnosť dodržať lehotu na jej predloženie stanovenú na 31. december 2000, neskôr na 31. marec 2001, pričom tento negatívny účinok pokračuje dodnes.

307 Žalobca naznačuje, že počas troch rokov od začiatku roka 1997 do konca roka 1999 sa zaoberal výlučne písaním svojej doktorandskej práce a že od leta 1999, čiže v čase, keď bol jeho výskum už v pokročilom štádiu, nedošlo k ničomu, čo by zmenilo program písania a zabránilo mu v ukončení doktorandskej práce, s výnimkou dotknutého zamietnutia prístupu.

308 Poukazuje tiež na judikatúru Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa o príčinnej súvislosti a konkrétnejšie na rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. októbra 2004, Sanders a i./Komisia (T-45/01, Zb. s II-3315), v ktorom tento súd „odlišoval teoretickú neistotu od skutočnej neistoty a uznal dôkazné ťažkosti“ zaťažením Komisie dôkazným bremenom.

309 Pokiaľ ide o otázku, či by mohol alebo musel po uplynutí stanovenej lehoty predložiť svoju doktorandskú prácu bez prihliadnutia na dohodu Bazilej/Nyborg, žalobca uvádza, že táto otázka je spojená predovšetkým s jeho nezávislosťou, jeho slobodou výskumu a jeho vnútornou samostatnosťou pri vedeckých výberoch a posúdení potrieb jeho doktorandskej práce, ktoré musia byť uznané.

310 V tejto súvislosti odkazuje na rozsudok Mattila/Rada a Komisia, už citovaný v bode 99 vyššie, v ktorom sa súd domnieval, že jedine samotný žiadateľ o prístup rozhoduje o dokumentoch, ktoré potrebuje, pričom správna inštitúcia nedisponuje nijakou právomocou zasiahnuť do posúdenia toho, čo je nevyhnutné alebo užitočné pre žiadateľa.

311 Žalobca tvrdí, že vzhľadom na to, že v čase podania žiadosti o prístup sa domnieval a stále sa domnieva, že dohoda Bazilej/Nyborg je relevantná pre jeho doktorandskú prácu, nemohol ignorovať túto dohodu a predložiť právnickej fakulte 31. decembra 2000 veľmi priemernú prácu. Okrem toho neexistovalo nijaké alternatívne riešenie

umožňujúce žalobcovi konštatovať, akým právnym prostriedkom boli makroekonomické ukazovatele G 7 integrované v roku 1987 do EMS, ako fungovali neskôr do prijatia koncepcie HMÚ v rokoch 1991/1992 a nakoniec čo sa v súčasnosti stalo s týmito ukazovateľmi.

312 Napokon uvádza, že úvahy týkajúce sa jeho nezávislosti a jeho vnútornej vedeckej samostatnosti umožňujú odpovedať na argumentáciu ECB o jej údajnom príspevku k vzniku ujmy.

313 Rada a ECB tvrdia, že podmienky mimozmluvnej zodpovednosti týkajúce sa existencie určitej ujmy a priamej príčinnej súvislosti s uvádzanými nezákonnými správaniami v predmetnej veci chýbajú.

2. *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

314 Žalobca uvádza, že odmietnutia prístupu k dokumentom predstavujúcim dohodu Bazilej/Nyborg Radou a ECB sú priamym dôvodom vzniku majetkovej a nemajetkovej ujmy.

315 V prvom rade, pokiaľ ide o majetkovú ujmu spôsobenú stratou príležitosti alebo ušlým ziskom, tá podľa žalobcu spočíva v strate príjmov, ktoré by bol získal rozumným a vhodným uplatnením titulu doktora, ktorý by mu bol predtým udelený, v predmetnej veci obsadením pracovného miesta právnika v inštitúciách alebo medzinárodných inštitúciách, ako sú ECB alebo MMF.

316 Z písomností napriek tomu vyplýva, uvádzaná samotná strata príležitosti a ušlý zisk sú výsledkom prvej udalosti, a to neukončenia doktorandskej práce k dátumu stanovenému na jej predloženie a následným nezískaním titulu doktora práv.

317 Túto prvú udalosť nemožno považovať za priamu príčinu uvádzanej straty príležitosti a ušlého zisku, keďže žalobca nepreukazuje, že titul doktora predstavuje nevyhnutnú podmienku na získanie zamestnania v rámci ním uvedených orgánov.

318 Neukončenie a nepredloženie doktorandskej práce ku konečnému dátumu 31. marca 2001 sa ďalej nejaví ako priamy dôsledok spochybnených zamietnutí o prístup, známych žalobcovi v auguste a v novembri 1999, pričom jeho výskum sa podľa jeho vlastných slov nachádzal už v priebehu leta 1999 v pokročilom štádiu. Túto situáciu možno považovať iba za vec samotného žalobcu, ktorý mal nezávisle od spochybnenia zamietnutí dbať na pokračovanie písania svojej doktorandskej práce tak, aby ju mohol predložiť a obhájiť v lehote stanovenej na tento účel bez ohľadu na to, čo mohlo byť ním vnímané ako neúplnosť jeho výskumnej práce.

319 Navyše treba pripomenúť, že ak je strata príležitosti spôsobilá zapríčiniť nahraditeľnú ujmu (rozsudok Súdneho dvora z 27. októbra 1994, C/Komisia, T-47/93, Zb. VS s. I-A-233 a II-743, bod 54), táto ujma musí byť skutočná a určitá na to, aby mohla byť účinne nahradená.

320 Žalobca teda nepreukázal, že príležitosť obsadiť pracovné miesto v ECB alebo v inej organizácii a požívať peňažné výhody spojené s týmto pracovným miestom, ktorej bol zbavený, bola skutočná a určitá v tom zmysle, že mal ak nie všetky možnosti, tak prinajmenšom serióznu príležitosť nastúpiť na takéto miesto (pozri v tomto

zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. júna 2006, Girardot/Komisia, T-10/02, Zb. VS s. I-A-109, II-483, body 96 až 98 a tam citovanú judikatúru). V tejto súvislosti žiadosti o zamestnanie zaslané žalobcom ECB v roku 1999 neumožňujú dospieť k záveru, že dotknutá osoba sa nachádzala v procese prijímania do zamestnania, ktorý sa mal ukončiť po udelení titulu doktora práv. Tvrdenia žalobcu o jeho príležitosti získať pracovné miesto v ECB alebo v inej organizácii po úspešnom ukončení jeho doktorandskej práce sú v skutočnosti čistou špekuláciou.

321 V druhom rade treba uviesť, že samotný žalobca v bode 35 svojej žaloby uvádza, že práve „oneskorenie“ približne tri a pol roka týkajúce sa napísania jeho doktorandskej práce mu zapríčinilo veľmi vážnu nemajetkovú ujmu.

322 Z dôvodov uvedených v bode 318 vyššie treba dospieť k záveru o neexistencii priamej príčinnej súvislosti medzi spornými zamietnutiami prístupu a uvádzanou nemajetkovou ujmou.

323 Napriek tomu je opodstatnené poznamenať, že medzi aspektmi údajnej nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi, ako je definovaná v bode 303 vyššie, sa nachádzajú strata času a energie, ako aj „psychické vyčerpanie“ podnietené začatím, pokračovaním a dĺžkou súdnych konaní spojených s dotknutým zamietnutím prístupu.

324 V rozsahu, v akom táto strata času a energie, ako aj psychické vyčerpanie uvedené žalobcom, ktoré sa odlišujú od jeho tvrdení, pokiaľ ide o stav neistoty, úzkosti a frustrácie spôsobený neukončením jeho doktorandskej práce k dátumu stanovenému na jej predloženie a následným nezískaním titulu doktora práv, môžu byť analyzované ako priamy dôsledok sporných zamietnutí o prístup, nemôžu byť považované za charakterizujúce nahraditeľnú majetkovú ujmu.

325 Pokiaľ ide o psychické vyčerpanie údajne pociťované žalobcom, je nutné konštatovať, že žalobca sa obmedzuje na jednoduché tvrdenia a nepredkladá nijaký listinný dôkaz preukazujúci existenciu skutočného narušenia psychickej povahy. Čo sa týka údajnej straty času a energie, žalobca poukazuje na nepríjemnosti spojené so začatím a s pokračovaním všetkých súdnych konaní, ktoré nemožno spájať s nahraditeľnou nemajetkovou ujmou. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že v súlade s článkom 19 Štatútu Súdneho dvora bol žalobca zastúpený v rámci tohto konania a počas konania na Súdnom dvore vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Pitsiorlas, už citovaný v bode 38 vyššie, advokátom, ktorého úloha spočíva v zastupovaní osoby podliehajúcej súdnej právomoci najmä vypracovaním procesných aktov a v sledovaní priebehu konania v mene a na účet jeho mandanta.

326 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že podmienky vzniku mimozmluvnej zodpovednosti týkajúcej sa existencie skutočnej a určitej ujmy a priamej príčinnej súvislosti medzi ujmou a údajne protiprávnymi konaniami žalovaných nie sú splnené, a preto žaloba o náhradu škody podaná žalobcom musí byť zamietnutá bez toho, aby bolo opodstatnené preskúmať podmienku mimozmluvnej zodpovednosti spojenej s nezákonnosťou správania Rady a ECB.

**O trovách**

327 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa odseku 3 tohto článku, ak účastníci mali úspech len v časti predmetu konania alebo vo výnimočných prípadoch, môže Súd prvého stupňa rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z nich znáša vlastné trovy.

328 V predmetnej veci treba uviesť, že sa vyhovelo návrhom žalobcu v časti, v ktorej sa týkajú zrušenia rozhodnutia ECB, a že Rada nesprávne namietala neprípustnosť žaloby o neplatnosť podanú proti jej rozhodnutiu z 30. júla 1999. Naopak, žalobca nemal úspech vo svojich návrhoch o neplatnosť tohto posledného uvedeného rozhodnutia, ako aj v návrhoch o náhradu škody proti Rade a ECB.

329 Súd prvého stupňa sa domnieva, že osobitné okolnosti predmetnej veci sa správne posúdia, keď sa rozhodne, že Rada, ECB a žalobca znášajú svoje vlastné trovy konania, ktoré im vznikli vo veciach T-3/00 a T-337/04. Rada bude tiež znášať svoje vlastné trovy konania a nahradí trovy konania žalobcu vo veci C-193/01 P.

330 Nakoniec treba poukázať na to, že ECB nepredložila nijaký dôkaz odôvodňujúci uplatnenie článku 87 ods. 3 rokovacieho poriadku v predmetnej veci a zaviazanie žalobcu na náhradu trov konania, ktoré by boli považované za úmyselne spôsobené trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Rozhodnutie rady guvernérov z 21. októbra 1999, tak ako bolo oznámené Athanasiosovi Pitsiorlasovi listom Európskej centrálnej banky (ECB) z 8. novembra 1999, sa zrušuje.**

**2. Žaloba o neplatnosť sa v zostávajúcej časti zamieta.**

**3. Žaloba o náhradu škody sa zamieta.**

**4. ECB, Rada a žalobca znášajú každý svoje vlastné trovy konania, ktoré im vznikli vo veciach T-3/00 a T-337/04. Rada znáša svoje vlastné trovy konania a nahradí trovy konania žalobcu vo veci C-193/01 P.**

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 27. novembra 2007.

Tajomník Predseda komory

E. Coulon M. Vilaras

# Obsah

Právny rámec ..... II - 4786

Skutkové okolnosti ..... II - 4793

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 4797

A — Návrhy vo veci T-3/00 ..... II - 4799

B — Návrhy vo veci T-337/04 ..... II - 4801

O návrhu na zrušenie ..... II - 4803

A — O prípustnosti ..... II - 4803

1. O existencii napadnuteľných aktov ..... II - 4803

2. O údajne oneskorenom charaktere žaloby o neplatnosť ..... II - 4809

3. O údajnom zneužití žaloby ..... II - 4810

4. O údajnom nedostatku právomoci ECB umožniť prístup k správe menového výboru ..... II - 4811

B — O veci samej ..... II - 4812

1. O návrhu na zrušenie rozhodnutia Rady ..... II - 4812

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4812

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4815

Úvodné úvahy ..... II - 4815

O údajnom klamaní Rady ..... II - 4817

O porušení práva na prístup k dokumentom udeleného rozhodnutím 93/731 ..... II - 4820

O porušení povinnosti odôvodnenia ..... II - 4826

O porušení zásad správneho úradného postupu a ochrany legitímnej dôvery ..... II - 4829

2. O návrhu na zrušenie rozhodnutia ECB ..... II - 4832

a) O námietke nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284 a článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB ..... II - 4832

O námietke nezákonnosti článku 1 rozhodnutia 1999/284 ..... II - 4833

O námietke nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB .. II - 4834

— O prípustnosti námietky nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB ..... II - 4834

— O žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvode vychádzajúcom z porušenia článku 12 ods. 3 štatútu ESCB ..... II - 4836

— O žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvode vychádzajúcom z porušenia práva na prístup k dokumentom a základnej zásady transparentnosti ..... II - 4840

— O žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti článku 23 ods. 3 rokovacieho poriadku ECB, dôvode vychádzajúcom zo zneužitia právomoci ..... II - 4851

b) O porušení povinnosti odôvodnenia ..... II - 4852

C — O žiadostiach týkajúcich sa dôkazných prostriedkov a opatrení na zabezpečenie priebehu konania ..... II - 4860

O žalobe o náhradu škody ..... II - 4861

A — Úvodné úvahy ..... II - 4861

B — O ujme a príčinnej súvislosti ..... II - 4863

1. Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4863

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4868

O trovách ..... II - 4871